

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Sisällys

Perusturvan palvelualue	2
Vanhuspalvelut	10
Vammaispalvelut.....	13
Lapsiperhepalvelut	15
Aikuissosiaalityön palvelut	17
Terveydenhuollon palvelualue	19
Avohoidon palvelut	25
Sairaalapalvelut	29
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	32
Erikoissairaanhoido	34
Isäntäkuntapalvelut.....	36
Talousarvion toteutuminen tammi-kesäkuu 2021	37
Testamentit ja perinnöt tammi-kesäkuu 2021	43
Sisäisen valvonnan seuranta ja arviointi tammi-kesäkuu 2021.....	44

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Perusturvan palvelualue**Apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarisen katsaus 1.1.-30.6.2021****Toiminta**

Kuopion kaupunki voi järjestää asiakkaiden tarvitsemia vanhuspalveluita joko tuottamalla ne itse, käyttämällä ostopalveluja tai palvelusetelillä. Nyt hankaloitunut työvoimapula näkyy oman tuotannon haasteiden lisäksi myös yksityisessä palvelutuotannossa ja heidän heikentyneenä kyvykkyytenä tuottaa palveluita kaupungin järjestämistä vastuualueilla oleville asiakkaille. Kun vaihtoehtoisetkaan tuotantotavat eivät mahdollistu, vaikea tilanne vaikuttaa koko palveluprosessin toimintaan. Henkilöstötilanne on hankalin kotihoidossa, mutta myös asumispalveluidenkin osalta tilanne on kriittinen. Myös sairaalapalvelujen puolella on jouduttu henkilöstö vajeeseen takia paikkamäärän supistuksiin. Peruspalveluiden toiminnan ongelmat henkilöstön puutteeseen liittyen aiheuttaa hoitajaksojen pitenemisen sairaalapalveluissa mikä edelleen vaarantaa hoidonpöytäkirjan toteutumisen peruspalveluiden ja erikoissairaanhoidon välillä. Asiakkaiden näkökulmasta näin syntyneet palveluprosessi ongelmat näyttäytyvät viiveinä palveluarvioiden toteutumisessa ja palveluiden järjestämisessä.

Palvelutuotannon uudelleen arviointi kehitysvammaisten lasten palveluissa on saanut lautakunnan hyväksynnän. Vuonna 2020 on laadittu tarveselvitys lasten ja nuorten tilapäisen ja pitkäaikaisen hoivayksikön perustamisesta Harjulan sairaalan rakennukseen ja toteuttamisesta omana tuotantona on myös saanut lautakunnan hyväksynnän. Selvitystyöhön asetettu työryhmä on kokoontunut ja työskennellyt vuodesta 2020 alkaen ja työskentely jatkuu edelleen.

Lapsiperhepalveluiden avainprosessi tuottaa seuraavat palvelut: kotiin annettavat lapsiperhepalvelut, turvakotipalvelut, maakunnallinen sosiaalipäivystys, lastensuojelun laitospalvelut, lasten tapaamispaikkatoiminta, sovittelutoimiston palvelut, lastensuojelun avo-, sijais- ja jälkihuollon palvelut, perheoikeudelliset palvelut.

Aikuissosiaalityön avainprosessi tuottaa seuraavat palvelut: asiakasohjaus- ja taloudellinen tukeminen, suunnitelmallinen sosiaalityö, sosiaalinen kuntoutus, työkyky- ja eläkeselvitys, sosiaalinen luototus sekä pakolaistyö.

Sosiaalisen kuntoutuksen palveluja on kohdennettu erityisesti työelämän ulkopuolella oleviin henkilöihin ja tiivistetty työttömyysetuudella olevien asiakkaiden ohjaamista ensisijaisesti kaupungin työllisyyspalveluiden järjestämään kuntouttavaan työtoimintaan. Nämä toimenpiteet ovat myös hillinneet kulukehitystä.

Valitsevan koronatilanteen vuoksi toiminta edellyttää varautumista koronaan sekä asiakkaiden palvelua ja hoitamista kulloinkin voimassa olevien STM:n ja paikallisen tartuntatautiviranomaisen ohjeiden ja linjausten mukaisesti.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Olelliset poikkeamat talousarvioon

Perusturvan palvelualueen talousarvion toimintakatteen arvioidaan ylittyvän - 8 M€. Tähän ei ole laskettu koronamenoja, jotka ovat noin 10 M€. Valtio tulee korvaamaan nämä valmistelussa olevan asetuksen mukaisesti.

Vanhuspalveluissa talousarvion ennustetaan ylittyvän -1,64 M€. Uusi asiakasmaksulaki astuu voimaan 1.7.2021, jolla on muutosvaikutus tehostetun palveluasumisen asiakasmaksutulojen ja -menojen käyttösuunnitelmaan. Lakimuutoksen vaikutuksen asiakasmaksutuottoihin arvioidaan olevan -1,0M€. Talousvaikutukset tarkentuvat loppuvuonna, kun ensimmäiset tiedot uuden asiakasmaksulain mukaisista kuukausilaskutuksista saadaan elo-syyskuun aikana. Asiakasmaksulain muutos lisää myös tehostetun palveluasumisen tukipalvelumenoja n. -0,6M€. Valtio tulee korvaamaan asiakasmaksulain muutoksen aiheuttamat tulojen menetykset ja menojen lisäykset kuntien valtionosuuksissa samoin kuin hoitajamitoituksen aiheuttamat lisäkustannukset.

Työvoiman saatavuuden vaikeuduttua hoivapalvelujen asiakaspalvelujen ostot ylittyvät n. -0,7 M€. Henkilöstömenojen arvioidaan ylittyvän -1,0 M€. Henkilöstömenoissa työvoiman saatavuuden heikkeneminen näkyy lisääntyneinä ylityö- ja hälytysrahakustannuksina erilliskorvauksissa. Lisäksi koronatilanne ja siihen liittyvät ohjeistukset ovat lisänneet palkallisten poissaolojen sijaiskustannuksia. Vanhusten asumispalvelujen tarpeen kasvun vuoksi Puijonlaakson osasto 2 toimintaa jatketaan määräaikaisesti, mikä lisää kustannuksia -0,35 M€. Ikäihmisten ostopalveluna ja palvelusetelillä järjestettävien palvelujen ennustetaan alittavan talousarvion n. 1,5 M€. Palvelukotiympäristön palvelusetelin valmistelun viivästymisen vaikutus on 0,65M€. Omaishoidon tuen toteuma ennustaa 0,1 M€ alitusta.

Vammaispalvelujen talousarvion arvioidaan ylittyvän -2,43 M€. Ylityspaine kohdistuu kehitysvammaisten asiakkaiden asumispalvelujen ostoihin (ml. laitoshoido) -2,8 M€ ja omaishoidon tuen ylitykseen n.- 0,23 M€. Koronatilanteen vuoksi kuljetuskustannuksien ennustetaan alittuvan 0,6M€.

Lapsiperhepalvelujen talousarvion arvioidaan ylittyvän -3,9 M€. Ylitys muodostuu lastensuojelun laitostoista -2,7 M€, lastensuojelun perhehoidon ostoista -0,6 M€ sekä lapsiperheiden kotiin annettavien palveluiden ostoihin -0,6 M€. Ylitykset muodostuvat osittain palvelujen hinnan korotuksista ja osittain asiakkaiden ohjautumisista enemmän kalliimpiin erityistason laitoksiin.

Koronatilanteesta johtuvaa talousvaikutusten kokonaisuutta on tässä vaiheessa vaikea arvioida. Ylimääräisiä toimintakuluja syntyy mm. suojaruste-, siivous- ja testauskustannuksista sekä koronarokotusten järjestämisestä. Kunnan järjestämistä vastuulla ovat myös yksityisten palveluntuottajien suojarusteet. Perusturvaan koronakustannuksia on kirjautunut tammi-heinäkuulta -5,6 M€. Suurimmat koronaan liittyvät kustannukset tammi-heinäkuulta ovat koronatestaus -3,2 M€, suojarustekustannukset -0,8 M€, tehostettu siivous -0,4 M€ sekä henkilöstömenot -1,0 M€. Em. kustannukset sisältävät myös terveydenhuollon palvelualueen koronakustannukset, jotka on siirretty perusturvan ja terveydenhuollon yhteiselle koronakustannuspaikalle. Mikäli vallitseva koronatilanne jatkuu loppuvuoteen asti, ennustetaan koronaan liittyvien kustannusten nousevan n. -10 M€.

Kunnille on lähetetty lausuntopyyntö välittömiin koronakustannuksiin haettavaksi tulevasta valtionavustuksesta, jolla pyritään kattamaan kuntien koronatestaukseen, -jäljitykseen, -rokotuksiin ja koronapotilaiden hoitoon liittyvät kustannukset. Alkuvuoden koronakustannuksiin avustusta haetaan syksyn aikana ja avustus maksetaan arviolta joulukuussa.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Vanhuspalveluissa palvelukysyntä on lisääntynyt ennakoitua vahvemmin niin asumispalveluissa kuin kotihoidossakin. Palveluiden järjestäminen on vaikeutunut merkittävästi, kun henkilöstön saatavuus on heikentynyt yksityisessä palvelutuotannossa ja kaupungin omassa toiminnassa. Hoivan sijaistilanteen vaikeuduttua, kaikkeen kotihoidon kysyntään ei ole kyetty vastaamaan, mikä aiheuttaa edelleen painetta sairaalapalveluihin ja asumispalveluihin. Ikääntyneiden palveluohjauksessa palvelutarpeenarviointeja ei pystytä käynnistämään lakisääteisessä ajassa. Tavoitteena olleesta 24 puitesopimuspaikan lisäyksestä on toteutunut vasta puolet ja Attendo Muurutvirran vaikeutunut tilanne vaati asiakkaiden palveluiden uudelleen järjestämisen sekä vähensi olemassa olevia paikkoja (-22 paikkaa) heinäkuussa. Jatkohoitoon odottavien osuus on kasvanut ja kuormittaa sairaalapalveluita.

Vammaispalveluissa koronapandemian vaatimat palvelutoiminnan rajaukset voivat pitkittyessään aiheuttaa asiakkaiden psykososiaalisen yksilötuen tarpeen kasvua asiakkaiden toimintakyvyn heikkenemisen vuoksi. Riskinä on, että sähköiset yhteydenottokanavat eivät voi kaikilta osin korvata fyysisiä asiakaskontakteja. Uusia asumispalvelun tarpeessa olevia asiakkaita tulee niin kotona asuvista henkilöistä kuin muuttoliikkeen vuoksi. Asiakkaiden toimintakyvyn heikentyessä myös asumispaikan muutoksia ja siirtymisiä raskaampaan palveluluokkaan esiintyy. Palvelutarpeita on vaikea ennakoida ja asumistarve voi ilmetä hyvin yllättäen esimerkiksi omaishoitotilanteessa, jossa omaishoitaja ei enää kykene hoitamaan henkilöä kotona.

Lapsiperhepalveluissa erityistason palvelutarpeen määrän kasvu on merkittävä riski lastensuojelun kiireellisten sijoitusten ja huostaanottojen kustannusten kasvulle. Riskinä on, että avohuollon tukitoimilla, esimerkiksi perhetyön eri työmuodoilla ei pystytä riittävästi vastaamaan tähän erityistason kasvavaan tarpeeseen. Alkuvuoden ennusteesta poiketen lastensuojeluilmoitusten määrän ennustetaan toteutuvan vuoden 2020 tasoisesti.

Aikuissosiaalityössä asiakkaiden toimintakyvyn heikkeneminen koronatilanteen aikana voi tarkoittaa sekä lisääntyviä että pitkittyviä sosiaalisen tuen ja kuntoutuksen palvelutarpeita. Koronapandemian vaatimat palvelutoiminnan rajaukset voivat pitkittyessään aiheuttaa asiakkaiden psykososiaalisen yksilötuen tarpeen kasvua asiakkaiden toimintakyvyn heikkenemisen vuoksi. Riskinä on, että sähköiset yhteydenottokanavat eivät voi kaikilta osin korvata fyysisiä asiakaskontakteja.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

1. Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden
2. Työelämän muutosten hallinta: etätöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairaspöissaolot
3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen. Ohjeiden päivitys ja henkilöstön koulutus.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Vanhuspalvelut:

1. Avohoitopainotteisen palvelustrategian toteutumien vaarantuu henkilöstöpulan takia. Tilanne on hankalin kotihoidossa, mutta asumispalveluidenkin osalta tilanne on kriittinen. Peruspalveluiden toiminnan ongelmat henkilöstön puutteeseen liittyen aiheuttaa lisäkustannuksia sairaalapalveluissa mikä edelleen vaarantaa hoidonpohjatuksen toteutumisen peruspalveluiden ja erikoissairaanhoidon välillä.
2. Pitkittynyt koronatilanne vaikuttaa laajalti sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen
3. Sisäisen valvonnan toteutumisesta ja riskeistä on tehty erillinen selvitys

Vammaispalvelut:

1. Strategisesti keskeisimpien tavoitteiden seurantaan ja ennakointiin liittyviä sisäisiä toimintamalleja kehitetään edelleen vuonna 2021. Palvelutarpeiden muutoksia pyritään ennakoimaan ottamalla käyttöön eurojen kannalta priorisoituja valvontakohteita, joihin liittyvä kehitystyö toteutetaan sisäisen valvonnan yhteydessä. Myös määrärahojen riittävyyden arviointiin luodaan uudenlainen sisäinen seurantamalli, jolla pyritään vähentämään myöhäisen laskutuksen tuomaa epävarmuutta, koska palveluita ostetaan ulkoa n. 80%.
2. Vammaispalvelun viranhaltijatyössä on tehty koronatilanteessa aiempaa huomattavasti enemmän etätöitä. Laaja etätö on onnistunut huolellisella suunnittelulla, siten että vammaispalveluyksikössä on varmistettu paikan päällä asiakaspalvelussa riittävä henkilöstö. Etätöohjeet on käyty kaikkien etätöitä tekevien kanssa läpi kaupungin ohjeen mukaisesti. Henkilöstöltä saadun tiedon perusteella etätöiden tekeminen on parantanut työhyvinvointia ja työssä jaksamista.
3. Vammaispalvelut käynnistää syksyllä 2021 yhdessä lapsiperhepalvelujen ja aikuissosiaalityön kanssa sisäiseen valvontaan kuuluvien ohjeiden päivittämisen ja menetelmien uudelleenarvioinnin. Pilotoinnissa suunnitellaan ja käyttöön otetaan sisäisen valvonnan rakenteet ja kontrollipisteet sekä koulutetaan koko henkilöstö.

Lapsiperhepalvelut:

1. Toimintamalleja talouden ja toiminnan seurantaan kehitetään edelleen vuonna 2021. Palvelutarpeiden muutoksia seurataan suunnitellusti. Määrärahojen riittävyyttä seurataan kuukausittain. Ostopalvelujen kustannusten kehitys on erityinen seurannan kohde lapsiperhepalveluissa.
2. Etätö on lisääntynyt lapsiperhepalveluissa korona tilanteen vuoksi niissä yksiköissä, joissa etätöitä on ollut mahdollista toteuttaa. Etätöiden toteuttaminen on onnistunut suunnitellusti. Etätöistä huolimatta asiakkaille on turvattu toimivat peruspalvelut. Lapsiperhepalveluissa toimitaan kaupunkitasoisten etätöohjeiden mukaisesti.
3. Syksyllä 2021 käynnistyy lapsiperhepalvelujen, aikuissosiaalityön ja vammaispalveluiden yhteinen sisäisen valvonnan ohjeiden päivittäminen ja menetelmien uudelleenarviointi ja kehittäminen. Pilotoinnissa suunnitellaan ja käyttöön otetaan sisäisen valvonnan rakenteet ja kontrollipisteet sekä koulutetaan koko henkilöstö.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Aikuissosiaalityö:

1. Toimintamalleja talouden ja toiminnan seurantaan kehitetään edelleen vuonna 2021. Palvelutarpeiden muutoksia seurataan suunnitellusti. Määrärahojen riittävyyttä seurataan kuukausittain.
2. Etätyö on lisääntynyt aikuissosiaalityössä korona tilanteen vuoksi. Etätyön toteuttaminen on onnistunut suunnitellusti. Etätyö on toteutettu porrastetusti siten, että välitön akuutti asiakaspalvelu on pystytty turvaamaan. Aikuissosiaalityössä toimitaan kaupunkitasoisten etätyöohjeiden mukaisesti.
3. Syksyllä 2021 käynnistyy lapsiperhepalvelujen, aikuissosiaalityön ja vammaispalveluiden yhteinen sisäisen valvonnan ohjeiden päivittäminen ja menetelmien uudelleenarviointi ja kehittäminen. Pilotoinnissa suunnitelmaan ja käyttöön otetaan sisäisen valvonnan rakenteet ja kontrollipisteet sekä koulutetaan koko henkilöstö.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Perusturvan palvelualue

2021

1. KASVAVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Ohjelma
1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyyssympäristö	Edistetään opiskelu- ja työperäistä muuttoa ja maahanmuuttoa Kuopioon sekä ulkomaalaisten ammattiosaajien sitoutumista alueeseen.	Yhteistyö Savonia AMK ja UEF kanssa ulkomaalaisten opiskelijoiden harjoittelusta ja urapolusta käynnistetty (PETE). Maahanmuuttajien ja muiden työttömien oppisopimuskoulutus hoiva-avustajiksi ja lähihoitajiksi käynnistetty (PETE).	● (etenee suunnitellusti) Oppisopimuskoulutukset käynnistetty, ulkomaalaisten ja maahanmuuttajien osuus kasvanut, yhteistyö Sakkkyn kanssa Uutena avauksen toimeenpantu filippiiniläisten hoitajien rekrytointi turvaamaan hoivahenkilöstön saatavuutta. Ulkomaalaisten sairaanhoitajaopiskelijoiden harjoittelu ja urapolku yhteistyö käynnistetty Savonian kanssa UEF:n harjoittelijoita kansainvälisistä opinto-ohjelmista otetaan koronan sallimissa rajoissa vastaan ja heidän urapolkuaan edistetään.	Kasvava Kuopio - ohjelma
1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Viestintää ja edunvalvontaa kehitetään systemaattisesti edelleen (vaikuttamisen kohteet, vaikuttavuusviestintä, yhteistyö).	Varmistetaan, että verkkosivuilla on oikea-aikaista tietoa. Kehitetään verkkosivuja yhteistyössä tiedottajan kanssa.	● (etenee suunnitellusti) Vanhuspalveluissa ajantasaista viestintää on parannettu käyttäen some kanavia esim. Facebook. Verkkosivujen päivitystyö tulossa.	Kasvava Kuopio - ohjelma

2. HYVINVOIVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Ohjelma
2.1. Aktiivisuuteen innostava arki	Harrastaminen ja fyysinen aktiivisuus lisääntyvät ja edellytykset niihin paranevat. Kannustetaan asukkaita omaehtoiseen harrastamiseen.	Lastensuojelu ja hyvinvoinnin ohjaus tekevät yhteistyötä nuorten ja heidän tukihenkilöiden tukemiseksi kaupungin urheilu- ja kulttuurimahdollisuuksien osalta. Vanhuspalveluissa mahdollistetaan kulttuuri osana ikäihmisten arkea.	■ (etenee hitaasti tai osittain) Korona epidemia on vaikeuttanut nuorten harrastusmahdollisuuksien toteuttamista. Vanhuspalvelut ovat vuonna 2021 mukana hankkeissa, joissa tuodaan kulttuuria lähemmäksi ikäihmisiä heidän koteihinsa (Taidetta hoivakoteihin sekä Klomniverailut palvelutaloissa). Kotihoidon asiakkaita kannustetaan ja tuetaan kulttuuriaktiiviteetteihin. Kotihoidon ARVI-jaksolla on asiakkaille tarjolla kulttuurisia tukipalveluita – epidemiatilanne on näiden toteutusta hankaloittanut.	Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma
2.2. Varhainen tuki	Lapsiperheiden hyvinvointia edistetään tukemalla vanhemmuutta eri keinoin. Edistetään monitoimijaisia ja ennaltaehkäisevää työtappaa sekä perhekeskusverkoston rakentumista.	Lapsiperhepalvelut ovat aktiivinen osa tulevan perhekeskusmallin suunnittelua ja toimeenpanoa.	● (etenee suunnitellusti) Perhekeskustoimintamallin kehittämiseen on osallistuttu aktiivisesti. Lapsiperhepalvelut ovat mukana perhekeskusverkostotyöryhmän työskentelyssä. Lapsiperhepalvelut ovat osallistuneet yhteinen aika- toimintamallin suunnitteluun ja eri palvelumuodot osallistuvat ko. työskentelyyn kutsuttuna. Lapsiperhepalvelut ovat olleet mukana perhekeskustoiminnan maakunnallisessa esivalmistelutyössä.	Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma
	Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi lisääntyy. Painopiste on erityisesti syrjäytymisuhan alla olevien nuorten hyvinvoinnin edistämisessä. Ympäristö kannustaa päihteettömyyteen. Toteutetaan Hyvällä mielellä Pohjois-Savo -hanketta.	Tehdään yhteistyötä alueellisen ja etsivän nuorisotyön kanssa ja kohdennetaan resursseja syrjäytymisuhan alla oleviin nuoriin ja runsaasti päihteitä käyttävien nuorten kanssa tehtävään työhön.	● (etenee suunnitellusti) Perusturvan lapsiperhepalveluista tehdään aktiivista yhteistyötä sekä päihdepalvelusäätiön että muiden päihdetoimijoiden kanssa.	Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma
2.3. Työllistyminen ja toimeentulo	Kehitetään työllisyyttä edistäviä moniammatillisia ohjaus- ja neuvontapalveluja. Työllisyyden kuntakokeilu käynnistyy.	Tehdään tiivistä yhteistyötä Kuopion työvoiman palvelukeskuksen (TYP) kanssa.	● (etenee suunnitellusti) Aikuissosiaalityö on mukana Kuopion monialaisessa yhteis palvelussa sosiaalityön osalta. Kehitetään yhteistyötä ja työmuotoja yhdessä TE-toimiston ja Kuopion työllisyyspalvelujen kanssa.	Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO				
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Ohjelma
3.1. Viisas liikkuminen	Edistetään etä- ja monipaikkaista työskentelyä ja uusien etätyöratkaisujen käyttöönottoa ja kehitetään näitä tukevaa työkuultuuria.	Perusturvan palvelualueella etätyö on laaja-alaisesti käytössä. Teams:ä ja muita sähköisiä työvälineitä hyödynnetään mm. kokouksissa.	● (etenee suunnitellusti) Etätyö käytössä kaikissa tehtävissä ja siinä laajuudessa kuin se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista. Perusturvan palvelualueella on etätyö saatu toimimaan ns. vuoropäätteellä niin hyvin ja maksimaalisesti kuin se toimivan asiakaspalvelun kannalta on mahdollista.	Resurssiviisas Kuopio - ohjelma
3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö	Sisällytetään resurssiviisas hankintaprosesseihin koko konsernissa ja koulutetaan henkilökunta.	Hankinnoissa huomioidaan ympäristövaikutukset. Edistetään toiminnassa jätteiden vähentämistä	▼ (ei etene / ei alkanut) Hankintoja joihin ko. teemaa voisi soveltaa ei ole käynnissä.	Resurssiviisas Kuopio - ohjelma
3.3. Energiatohokkuus ja uusiutuva energia	Kuljetushankintojen kilpailutuksessa suositaan vähäpäästöisiä käyttövoimia. Ajoneuvohankinnoissa tulee selvittää ensisijaisesti vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintamahdollisuus.	Leasing-autot ovat vaihtoehtoisesti sähkökäyttöisiä. Mahdollisuutta selvitetään.	■ (etenee hitaasti tai osittain) Selvittelyssä EU direktiivin soveltaminen (edistää puhtaiden ajoneuvojen markkinoita julkisten hankintojen kautta) vanhuspalveluissa.	Resurssiviisas Kuopio - ohjelma
4. UUDISTUVA KUOPIO				
Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Ohjelma
4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen	Henkilöstön työhyvinvointi ja työturvallisuus paranevat. Sairauseräpäätökset vähenevät kaupunkitasoisesti -1pw/htv.	Lastensuojelun ja perhepalveluiden työsuojeluohjelma on hyväksytty 11.12.2020 toimeenpantavaksi vuosille 2021-2022. Noudatetaan hyvinvointisuunnitelmaa, kiinnitetään huomiota esimiesten työhyvinvoinnin johtamisen osaamiseen sekä hyödynnetään varhaista puhekesitystä, sekä kolmikantaneuvotteluja ja korvaavan työn mallia. Yhteistyötä työterveyshuollon kanssa tehdään aktiivisesti ja ennakoivasti.	● (etenee suunnitellusti) Työhyvinvointikoordinaattori vastaa yhteistyössä sosiaalitoimen päällikön kanssa työsuojeluohjelman toimeenpanosta ja aikataulutuksesta. Työhyvinvointiin liittyvät toimenpiteet edenneet suunnitellusti. Yhteistyö työterveyshuollon kanssa tiivistynyt. Yhteistyö työsuojeluvaihtuutettujen kanssa on tiivistä. Korvaavan työn malli käytössä. Työkyvyn ylläpitämisen prosessien ongelmakohtia tunnistettu. Henkilöstölle sekä esimiehille järjestetään koulutusta, joka edistää työhyvinvointia. Yhteistoiminta on toteutunut säännöllisesti ja aktiivisesti. Perusturvan työyksiköissä toimivat ns. työhyvinvointiparit toimintaa tukemassa. Esimiehille on järjestetty johtamiseen liittyvää koulutusta Posote20 rakenneuudistuksen kautta.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitetään osallisuuden ja vaikuttamisen toimintamalleja. Parannetaan kuntalaisviestintää osallistumis- ja vaikuttamistavoista.	Perusturvan palvelualueella asiakasraatitoiminta on säännöllistä. Edistetään verkkosivuilla ja viestinnässä saatavuutta ja selkeyttä.	■ (etenee hitaasti tai osittain) Selkokielisyyteen palvelukuvauksissa on kiinnitetty huomiota. Vanhuspalveluissa asiakasraati toimintaa ei ole. Asiakkaille on kehitetty osallisuuden lisäämiseksi sähköisiä palveluita. Ydinasia-hanke käynnistynyt helmikuussa 2021, jonka tavoitteena on parantaa sosiaali- ja terveysalan ympäristöjä ja palveluita kielellisesti saavutettaviksi erilaisille asiakkaille. Ydinasia-hanke kehittää palveluprosessia kasvokkain viestinnässä ja digitaalisissa kanavissa niin, että myös kielellisesti haavoittuvassa asemassa olevat henkilöt tavoittavat palvelut.	Uudistuva Kuopio - ohjelma

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Ohjelma
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitetään tiedolla johtamista (tiedon kerääminen, analysointi ja hyödyntäminen) kaupunkitasoisesti, jotta se palvelee paremmin toiminnan, palvelujen ja palveluverkostojen suunnittelua ja seurantaa. Panostetaan eri toimenpiteiden (mm- investoinnit, verkostoratkaisut, palvelutarjonnan muutokset) vaikutusten arviointiin.	Tiedolla johtamista kehitetään erityisesti lapsiperhepalveluissa ja vammaispalveluissa ja kehitysvammahuollossa.	● (etenee suunnitellusti) Lapsiperhepalveluissa ja vammaispalveluissa ja kehitysvammahuollossa on ollut käynnissä erityinen kehittämisshanke tiedolla johtamisen kehittämiseksi, koska tietojärjestelmistä ei saada tarpeellisia raportteja. Erilaisia taloutta ja toimintaa analyysoivia laskentamalleja on kehitetty tiedolla johtamisen tueksi.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Palvelujen saavutettavuuden ja sujuvuuden parantaminen digitalisaation avulla. Viedään eteenpäin toimintaa ja palveluja uudistavia digihankkeita.	Perusturvan palvelualueella pilotoidaan laaja-alaisesti sähköistä VideoVisit -asiointia.	■ (etenee hitaasti tai osittain) Palveluohjauksen chat-palvelu käynnistetty ja yhteydenottomahdollisuutta on näin laajennettu. Virtuaaliohoidon käyttöaste kasvanut kotihoidossa. Kotikuntoutus ottanut kokeiluun etäkuntoutuksen VideoVisit -järjestelmän kautta. Uusia sähköisiä palvelumuotoja on pilotoitu ja otettu käyttöön sosiaalityön asiakastyössä.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Parannetaan esimiesten ja henkilöstön digitaalista kyvykkyyttä.	Esimiehet osallistuvat kaupunkitasoisin koulutuksiin. Palvelualueen omia koulutuksia järjestetään tarpeen mukaan määrärahojen puitteissa.	● (etenee suunnitellusti) KuntaHR-koulutuskalenterissa on tarjolla erilaisia digitaaliseen osaamiseen liittyviä koulutuksia, joihin esimiehet sekä henkilöstö voivat osallistua oman tarpeen mukaisesti. Tarvittaessa järjestetään kohdennettua koulutusta osaamistarpeen mukaisesti.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Toteutetaan koko kaupungin palveluverkoston ja toimintatavetta koskeva tarkastelu, jonka tavoitteena toiminnallisesti ja taloudellisesti tehokkaampi verkostoratkaisu.	Palvelualue on mukana palveluverkoston kokonaistarkastelussa.	● (etenee suunnitellusti) Palveluverkosto tarkasteluun on osallistuttu.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
4.3. Kestävä talous	Investointien hankesuunnitteluprosessin kehittämistä jatketaan, investointien käyttötalousvaikutukset otetaan paremmin huomioon prosessissa.	Hankesuunnitteluprosessin kehittämistä jatketaan yhteistyössä Tilapalvelun kanssa.	● (etenee suunnitellusti) Prosessi etenee Tilapalveluissa yhteistyössä palvelualueen kanssa.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Selvitetään vaihtoehtoisia investointimalleja kokonaistalouden huomioiden investointitasoa pienentämiseksi. Investointitasoa hallinta (vaikutusarviointi, priorisointi, lykkääminen).	Palvelualue tavoittelee asetettuja tavoitteita.	● (etenee suunnitellusti) Yhteistyössä tilapalvelujen kanssa selvitetään vaihtoehtoisia investointimalleja.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Talousarvioon vuosille 2020-21 asetettu 8,8 milj.€ henkilöstömenosaasto toteutuu. Henkilötyövuosien kasvua hillitään kehittämällä toimintatapoja ja ennakoivaa henkilöstösuunnittelua sekä edistämällä henkilöstön sisäistä liikkuvuutta ja kokoamalla hallinto- ja tukipalveluja.	Haltuun-projektin toimenpiteet viedään käytäntöön ja laihutukilimit aloittavat helmikuussa. Tiimien toimivuutta tarkastellaan toimintavuoden aikana. Talousarvioon asetetut säästötavoitteet toteutuvat pääosin palvelualueella.	● (etenee suunnitellusti) Perusturvassa haltuun projektin mukainen toiminnallinen muutos on toimeenpanttu. Valtuustokaudelle on mitoitettu isot rakenteelliset muutokset säästötavoitteiden saavuttamiseksi. Säästötavoitteet eivät toteudu kaikilta osin johtuen mm. ostopalvelujen hinnankorotuksista ja palvelutarpeen kasvusta.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Toteutetaan kaupungin talouden tasapainotussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, jotta kaupungin talous on tasapainossa vuonna 2025.	Tasapainotussuunnitelman toteuttaminen.	● (etenee suunnitellusti) Vanhuspalveluiden tuottavuutta nostava ja rakennemuutosta tukeva projekti on käynnistetty.	Uudistuva Kuopio - ohjelma

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Vanhuspalvelut

Kuntoutusjohtaja Mikko Korhosen katsaus ajalta 1.1.-30.6.2021

Toiminta

Kuopion kaupunki voi järjestää asiakkaiden tarvitsemia vanhushuoluita joko tuottamalla ne itse, käyttämällä ostopalveluja tai palvelusetelillä. Nyt hankaloitunut työvoimapula näkyy oman tuotannon haasteiden lisäksi myös yksityisessä palvelutuotannossa ja heidän heikentyneenä kyvykkyytenä tuottaa palveluita kaupungin järjestämävastuupiirissä oleville asiakkaille. Kun vaihtoehtoisetkaan tuotantotavat eivät mahdollistu, vaikea tilanne vaikuttaa koko palveluprosessin toimintaan. Henkilöstötilanne on hankalin kotihoidossa, mutta myös asumispalveluidenkin osalta tilanne on kriittinen. Myös sairaalahuolujen puolella on jouduttu henkilöstö vähenemään takia paikkamäärän supistuksiin. Perushuolujen toiminnan ongelmat henkilöstön puutteeseen liittyen aiheuttaa hoitajaksojen pitenemisen sairaalahuolissa mikä edelleen vaarantaa hoidonpäättämisen toteutumisen perushuolujen ja erikoissairaanhoidon välillä. Asiakkaiden näkökulmasta näin syntyneet palveluprosessi ongelmat näyttäytyvät viiveinä palveluarvioiden toteutumisessa ja palveluiden järjestämisessä.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Uusi asiakasmaksulaki astuu voimaan 1.7.2021, jolla on muutosvaikutus tehostetun palveluasumisen asiakasmaksutulojen ja –menojen käyttösuunnitelmaan. Asiakasmaksujen tulokertymään uudistuksen vaikutus on arviolta -1,075 M€. Uuden asiakasmaksulain edellyttämät muutokset tehostetun palveluasumisen tukipalveluissa lisäävät ennakoidettavia menoja noin 0,6M€ omassa tuotannossa.

Puijonlaakson palvelukeskus osasto 2:n toiminnan jatkaminen (ltk 5/2021) määräajaksi aiheuttaa noin 0,35M€:n ylityksen. Asiakaspalveluostot ylittyvät arviolta 0,66 M€ henkilöstön heikon saatavuuden vuoksi. Ylitysten perusteena henkilöstön heikko saatavuus. Henkilöstömenojen arvioidaan ylittävän n. -1 M€ erillis-korvausten kasvusta lisääntyneiden ylitöiden vuoksi ja lisääntyneistä palkallisten poissaolojen sijaisuuksista.

Ikäihmisen ostopalveluna ja palvelusetelillä järjestettävät palvelujen ennustetaan alittavan 1,5M€. Palvelusetelin valmistelu palvelutaloympäristöön on viivästynyt, kun odotettu tietoa vanhushuoluihin 2. uudistuksesta tiedoksi. Vaikutus tälle vuodelle 0,65 M€. Omaishoidon tuen toteutuma ennustaa 0,1 M€ alitusta. Erityisasumispalveluissa kysyntä ennustaa -0,2 M€ ylitystä ja voidaan kattaa palveluohjauksen kokonaisuudesta.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Palvelukysyntä on lisääntynyt ennakoitua vahvemmin niin asumispalveluissa kuin kotihoidossakin. Palveluiden järjestäminen on vaikeutunut merkittävästi, kun henkilöstön saatavuus on heikentynyt yksityisessä palvelutuotannossa ja kaupungin omassa toiminnassa. Aiemmin kotihoidon resurssia vahvistamalla on kyetty vastaamaan lisääntyneeseen asiakaspaineeseen. Hoivan sijaistilanteen vaikeuduttua kaikkeen kotihoidon kysyntään ei ole kyetty vastaamaan mikä aiheuttaa edelleen painetta sairaalahuoluihin ja asumispalveluihin ja samalla sitoo lisääntyvästi palveluohjauksen henkilöstöresursseja. Tilanteeseen on pyritty reagoimaan monitoimijaisesti eri palveluprosessien yhteistyötä vahvistamalla. Samalla on tunnistettu kriittisimpiä kehittämiskohteita, joilla tilannetta saadaan tasapainotettua. Valtuuston osoittama määräraha on rekrytoitu asian-tuntija edistämään em. kehitystyötä.

Tavoitteena olleesta 24 puitesopimuspaikan lisäyksestä on toteutunut vasta puolet ja Attendo Muurutvirran vaikeutunut tilanne vaati asiakkaiden palveluiden uudelleen järjestämisen sekä vähensi olemassa olevia paikkoja (-22 paikkaa) heinäkuussa. Jatkohoitoon odottavien osuus on kasvanut ja kuormittaa sairaalahuoluita.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Palvelutarpeenarvioiteja ei pystytä käynnistämään lakisääteisessä ajassa ja kesän aikana tilanne on hankaloitunut entisestään.

Hoivapalveluissa riskiksi voi muodostua laajat koronavirukselle altistumiset ja sairastumiset niin asiakkaissa kuin henkilöstössä. Suurin riski näissä tilanteissa on turvata riittävä henkilöstö asiakastyöhön.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Miten palvelualueen sisäisen valvonnan prosessin toimivuus on varmistettu ja riskejä arvioidaan. Sisäisen valvonnan painopisteet:

1. Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden

Avohoitopainotteisen palvelustrategian toteutumien vaarantuu henkilöstöpulan takia. Tilanne on hankalin kotihoitossa, mutta asumispalveluidenkin osalta tilanne on kriittinen. Peruspalveluiden toiminnan ongelmat henkilöstön puutteeseen liittyen aiheuttaa lisäkustannuksia sairaalapalveluissa mikä edelleen vaarantaa hoidonpöytäkirjan toteutumisen peruspalveluiden ja erikoissairaanhoidon välillä.

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairaspoissaolot

Pitkittänyt koronatilanne vaikuttaa laajalti sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen. Ohjeiden päivitys ja henkilöstön koulutus.

Sisäisen valvonnan toteutumisesta ja riskeistä on tehty erillinen selvitys

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Avainprosessi: Vanhuspalvelut

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	1-6/2020	TA 2021	1-6/2021
Erityisasumispalvelujen palveluohjaus ja hoivapalvelut	Asiakkaita palvelun piirissä yhteensä, kaikki palveluluokat	724	760	707
	Tukiasuminen/ hoitopäivät, omat	4 751	6 192	2 681
	Palveluasuminen/ hoitopäivät, omat	1 685	4 745	2 022
	Maksuvastuu uuden kotikunnan järjestämästä palvelusta, asiakkaat	*)	5	6
Kotihoito	Asiakaskäynnit, omat ja ostetut	675 695	1 340 000	707 449
	Virtuaalikotahtohoidon asiakaskäynnit, oma tuotanto	30 657	69 000	37 010
	Asiakkaan luona tapahtuva työ tunteina, omat ja ostetut	218 450	450 000	231 129
	Virtuaalisen kotihoidon asiakastunnit, oma tuotanto	5 418	12 500	6 323
	Asiakkaan luona tapahtuva työ tunteina, palveluseteli	*)	38 000	16 794
	Asiakkaiden lukumäärä, omat ja ostetut	2 583	4 300	2 902
	Asiakkaiden lukumäärä, palveluseteli	*)	270	293
	Asiakkaiden keskimääräinen toimintakyky, oma tuotanto	3,0	3,0	2,26
	Vanhusasiakkaiden määrä (+75 vuotiaat), omat	1 748	2 900	*)
Päivätoiminta	Asiakasmäärät, kokopäiväryhmä	180	170	135
	Asiakasmäärä, osapäiväryhmä	101	120	92
Kotisairaala	Hoitopäivät	4 259	9 500	5 239
	Asiakkaiden lukumäärä	313	720	226
	Kotisairaalahoidon pituus, keskiarvo (vrk)	15	15	26
Palveluasuminen	Hoitopäivät, omat	13 849	33 215	12 858
	Hoitopäivät, ostetut ja palveluseteli	*)	9 800	2 921
	Asiakkaiden keskimääräinen toimintakyky, oma tuotanto	3,5	3,5	3,31
	Asumispaikat, omat	91,0	91	91
	Asumispaikat, ostot	*)	12	*)
	Asumispaikat, palveluseteli	*)	15	*)
Tehostettu palveluasuminen	Asumispalvelun hoitopäivät, omat	47 443	103 660	46 798
	Asumispalvelun hoitopäivät, ostetut ja palveluseteli		184 000	83 001
	Asiakkaiden keskimääräinen toimintakyky, oma tuotanto	4,00	4,0	3,63
	Asumispaikat, omat	272	284	272
	Asumispaikat, ostetut	*)	426	*)
	Asumispaikat, palveluseteli	*)	80	*)
Laitoshoido	Hoitopäivät,omat	33 978	69 715	34 106
	Asiakkaiden keskimääräinen toimintakyky, oma tuotanto	4,00	4,0	3,67
	Asumispaikat, omat	191	191	191
	joista vuorohoidon asumispaikat	42	42	42
Kotikuntamuuttajat	Maksuvastuu uuden kotikunnan järjestämästä palvelusta, asiakkaat (vanhuspalvelut)	*)	38	34
Omaishoito	Omaishoidon asiakkaat, yli 65-v	522	640	512
	Omaishoidon asiakkaat, alle 65-v	6	15	3
Perhehoito	Perhehoidon asiakkaat	6	8	9
Palvelujen peittävyys (yli 75v)	Kotihoito		11,0%	11,7 %
	Palveluasuminen		1,00%	2,7 %
	Tehostettu palveluasuminen		6,0%	5,6 %
	Laitoshoido		0 %	1,2 %
	Omaishoito		5,00%	2,8 %
Lääkäripalvelut	Käynnit	1 371	3 800	991
	Konsultaatiot	11 454	27 000	9 241
	Asiakkaat	1 978	3 000	1 797
Kotikuntoutus	Fysioterapian käynnit	1 300	3 000	1 273
	Fysioterapian virtuaalikäynnit	0	100	0
	Fysioterapian asiakkaat	461	900	469
	Toimintaterapian käynnit	322	650	364
	Toimintaterapian virtuaalikäynnit	0	30	0
	Toimintaterapian asiakkaat	134	240	172

*) Pegasoksen tietojärjestelmävirheen takia tietoja ei saada.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Vammaispalvelut

Perusturvajohtaja Mari Antikaisen katsaus ajalta 1.1.-30.6.2021

Toiminta

Koronatilanteen johdosta palvelutuotannossa on ollut normaaliaikaan verraten erityisiä järjestelyjä terveys- ja turvallisuuden varmistamiseksi. Esimerkiksi kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta toimii pienryhmätoimintana sekä virtuaalipäivätoimintana ryhmätoimintojen riskien johdosta sekä rokotusjärjestelyjen johdosta. Myös kuljetuspalvelumatkojen yhdistely on riskien vuoksi osittain keskeytetty koronavirustilanteessa. Asumisyksiköiden ja kotien hygieniatason vahvistaminen on toteutettu erityisen huolellisesti. Siivoustasoa asumis- ja päivätoiminnan yksiköissä on nostettu edelleen, joka näkyy myös kustannuksissa. Myös henkilösuojausten hankinta ja käytön varmistaminen ovat olleet keskeisessä roolissa. Koronatilanteen hoitaminen annettujen hygieniaohtojen mukaisesti lisää em. toiminnoissa kustannuksia, koska myös yksityinen tuotanto on tältä osin kunnan järjestämisvastuulla. Erityisenä kunnan järjestämisvastuulla olevana ryhmänä ovat olleet henkilökohtaisen avun saajat ja henkilökohtaiset avustajat.

Palvelutuotannon uudelleen arviointi kehitysvammaisten lasten palveluissa on saanut lautakunnan hyväksynnän. Vuonna 2020 on laadittu tarveselvitys lasten ja nuorten tilapäisen ja pitkäaikaisen hoivayksikön perustamisesta Harjulan sairaalan rakennukseen ja toteuttamisesta omana tuotantona on myös saanut lautakunnan hyväksynnän. Selvitystyöhön asetettu työryhmä on kokoontunut ja työskennellyt vuodesta 2020 alkaen ja työskentely jatkuu edelleen.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Ostopalvelujen määrärahan riittävyyttä seurataan kuukausittain. Ylityspaine kohdistuu kehitysvammaisten henkilöiden asumispalvelujen ostoihin (ml. laitoshoido), jossa ylityspaine on noin 2,8 M€. Myös asumispalveluiden hinnankorotukset ovat olleet suuremmat, kuin mihin oli varauduttu vuodelle 2021. Lisäksi asumispalveluun on tullut uusia asiakkaita ja on jouduttu ostamaan Vaalijalan laitospaikoja esimerkiksi lasten tilapäishoito- paikaksi. Riskinä on myös omaishoidon tuen määrärahojen ylittyminen, ylityspaine on noin 230 000 €. Kuljetuskustannukset alittuvat mahdollisesti noin 600 000 €, jolloin kokonaisylityspaine on noin 2,7 M€. Koronatilanteesta johtuen kuljetuspalvelun käyttö on ollut noin 30 % tavanomaista vähäisempää alkuvuoden 2021 aikana. Mikäli koronatilanne helpottuu, on todennäköistä, että kuljetuspalvelun käyttö palaa vähintään aiemmalle tasolle, jolloin alitus kuljetuspalvelussa voi jäädä ennakoitua noin 600 000 € pienemmäksi.

Koronaan liittyen siivouksesta ja suojausten hankinnoista aiheutuu lisäkustannuksia.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Määrärahojen riittävyyden arviointia vaikeuttaa laskutuksen aikataulu, eli käytännössä ostolaskut tulevat jatkuvasti jopa 1,5 kk viiveellä. Tässä vaiheessa ei ole vielä tiedossa kesäkuun 2021 laskutusta kokonaisuudessaan. Vammaispalvelussa ja kehitysvammahuollossa asiakkuudet ovat pitkäaikaisia, jolloin asumisen voimassaoloaikoja on vaikea ennustaa pitemmällä aikajänteellä.

Uusia asumispalvelun tarpeessa olevia asiakkaita tulee niin kotona asuvista henkilöistä kuin muuttoliikkeen vuoksi. Asiakkaiden toimintakyvyn heikentyessä myös asumispaikan muutoksia ja siirtymisiä raskaampaan palveluluokkaan esiintyy. Palvelutarpeita on vaikea ennakoita ja asumistarve voi ilmetä hyvin yllättäen esimerkiksi omaishoitotilanteessa, jossa omaishoitaja ei enää kykene hoitamaan henkilöä kotona.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Koronapandemia voi pitkittyessään aiheuttaa asiakkaiden psykososiaalisen yksilötuen tarpeen kasvua asiakkaiden toimintakyvyn heikkenemisen vuoksi. Riskinä on, että sähköiset yhteydenotto-kanavat eivät voi kaikilta osin korvata fyysisiä asiakaskontakteja

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Miten palvelualueen sisäisen valvonnan prosessin toimivuus on varmistettu ja riskejä arvioidaan. Sisäisen valvonnan painopisteet:

1. Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden

Strategisesti keskeisimpien tavoitteiden seurantaan ja ennakointiin liittyviä sisäisiä toimintamalleja kehitetään edelleen vuonna 2021. Palvelutarpeiden muutoksia pyritään ennakoimaan ottamalla käyttöön eurojen kannalta priorisoituja valvontakohteita, joihin liittyvä kehitystyö toteutetaan sisäisen valvonnan yhteydessä. Myös määrärahojen riittävyyden arviointiin luodaan uudenlainen sisäinen seurantamalli, jolla pyritään vähentämään myöhäisen laskutuksen tuomaa epävarmuutta, koska palveluita ostetaan ulkoa n. 80%.

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairaspöissaolot

Vammaispalvelun viranhaltijatyössä on tehty koronatilanteessa aiempaa huomattavasti enemmän etätyötä. Laaja etätyö on onnistunut huolellisella suunnittelulla, siten että vammaispalveluyksikössä on varmistettu paikan päällä asiakaspalvelussa riittävä henkilöstö. Etätyöohjeet on käyty kaikkien etätyötä tekevien kanssa läpi kaupungin ohjeen mukaisesti. Henkilöstöltä saadun tiedon perusteella etätyön tekeminen on parantanut työhyvinvointia ja työssä jaksamista.

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen. Ohjeiden päivitys ja henkilöstön koulutus.

Vammaispalvelut käynnistää syksyllä 2021 yhdessä lapsiperhepalvelujen ja aikuissosiaalityön kanssa sisäiseen valvontaan kuuluvien ohjeiden päivittämisen ja menetelmien uudelleenarvioinnin. Pilotoinnissa suunnitellaan ja käyttöön otetaan sisäisen valvonnan rakenteet ja kontrollipisteet sekä koulutetaan koko henkilöstö.

Avainprosessi: Vammaispalvelut

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	1-6/2020	TA 2021	1-6/2021
Vammaispalvelut ja kehitysvammahuolto	Vammaispalvelun asiakkaat	2 473	3 540	2 303
	joista kehitysvammaisia	887	910	743
	Asumispalvelut/ Kehitysvammaiset asiakkaat	349	349	372
	ostopalvelu	269	269	311
	oma tuotanto	80	61	61
	Asumispalvelut/ Muut vammaiset	47	45	54
	Omaishoidontuen asiakkaat (keva ja alle 65 v)	268	322	319
	kehitysvammaiset 0-17 -vuotiaat	79	87	88
	kehitysvammaiset 18 vuotta täyttäneet	54	70	62
	0-17 -vuotiaat	61	82	83
18-64 -vuotiaat	74	83	86	

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Lapsiperhepalvelut

Perusturvajohdaja Mari Antikaisen katsaus ajalta 1.1.-30.6.2021

Toiminta

Lapsiperhepalveluiden avainprosessi tuottaa seuraavat palvelut: kotiin annettavat lapsiperhepalvelut, turvakotipalvelut, maakunnallinen sosiaalipäivystys, lastensuojelun laitospalvelut, lasten tapaamispaikkatoiminta, sovittelutoimiston palvelut, lastensuojelun avo-, sijaishuolto- ja jälkihuollon palvelut, perheoikeudelliset palvelut.

Olelliset poikkeamat talousarvioon

30.6.2021 tilanneseurannan perusteella on todennäköistä, että lapsiperhepalvelujen talousarvio toimintakulujen osalta ylittyy (ilman toimintatuottoja). Ylitys kohdentuu pääasiallisesti lastensuojelulaitosten ostopalveluihin (2,7 M€), lastensuojelun perhehoitoon (0,6 M€) ja lapsiperheiden kotiin annettaviin ostopalveluihin (0,6 M€). Pitkään jatkunut sijaishuoltopainotteinen lastensuojelun palvelurakenne aiheuttaa haasteita talousarviossa pysymisessä. Palvelutarve sijaishuoltopalveluissa on edelleen kasvava.

Sijaishuollon palvelujen kilpailutetut hinnat on otettu käyttöön 1.1.2021 alkaen. Lastensuojelun erityistason palvelutarpeiden kasvun vuoksi asiakkaita ohjautuu yhä enemmän erityistason laitoksiin. Vuorokausihinta on erityistason laitoksissa huomattavasti korkeampi kuin perustason laitoksissa. Tämä aiheuttaa riskin talousarvion toteutumiselle.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

30.6.2021 tilanneseurannan perusteella on todennäköistä, että lapsiperhepalvelujen talousarvio toimintakulujen osalta ylittyy (ilman toimintatuottoja). Ylitys kohdentuu pääasiallisesti lastensuojelulaitosten ostopalveluihin (2,7 M€), lastensuojelun perhehoitoon (0,6 M€) ja lapsiperheiden kotiin annettaviin ostopalveluihin (0,6M€). Pitkään jatkunut sijaishuoltopainotteinen lastensuojelun palvelurakenne aiheuttaa haasteita talousarviossa pysymisessä. Palvelutarve sijaishuoltopalveluissa on edelleen kasvava.

Sijaishuollon palvelujen kilpailutetut hinnat on otettu käyttöön 1.1.2021 alkaen. Lastensuojelun erityistason palvelutarpeiden kasvun vuoksi asiakkaita ohjautuu yhä enemmän erityistason laitoksiin. Vuorokausihinta on erityistason laitoksissa huomattavasti korkeampi kuin perustason laitoksissa. Tämä aiheuttaa riskin talousarvion toteutumiselle.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Miten palvelualueen sisäisen valvonnan prosessin toimivuus on varmistettu ja riskejä arvioidaan. Sisäisen valvonnan painopisteet:

1.Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden

Toimintamalleja talouden ja toiminnan seurantaan kehitetään edelleen vuonna 2021. Palvelutarpeiden muutoksia seurataan suunnitellusti. Määrärahojen riittävyttä seurataan kuukausittain. Ostopalvelujen kustannusten kehitys on erityinen seurannan kohde lapsiperhepalveluissa.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairaspöytätyöt

Etätyö on lisääntynyt lapsiperhepalveluissa korona-tilanteen vuoksi niissä yksiköissä, joissa etätyötä on ollut mahdollista toteuttaa. Etätyön toteuttaminen on onnistunut suunnitellusti. Etätyöstä huolimatta asiakkaille on turvattu toimivat peruspalvelut. Lapsiperhepalveluissa toimitaan kaupunkitasoisten etätyöohjeiden mukaisesti.

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen. Ohjeiden päivitys ja henkilöstön koulutus.

Syksyllä 2021 käynnistyy lapsiperhepalvelujen, aikuissosiaalityön ja vammaispalveluiden yhteinen sisäisen valvonnan ohjeiden päivittäminen ja menetelmien uudelleenarviointi ja kehittäminen. Pilotoinnissa suunnitellaan ja käyttöönotetaan sisäisen valvonnan rakenteet ja kontrollipisteet sekä koulutetaan koko henkilöstöä.

Avainprosessi: Lapsiperhepalvelut

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	1-6/2020	TA 2021	1-6/2021
Lapsiperhepalvelut	Lastensuojeluilmoitusten määrä	2 003	3 700	1 900
Lastensuojelulain mukainen avohuolto	Avohuollossa olevien asiakkaiden määrä	670	850	706
Lastensuojelulain mukainen sijaishuolto	Sijaishuollossa olevien asiakkaiden määrä	364	400	352
Lastensuojelulain mukainen jälkihuolto	Jälkihuollossa olevien asiakkaiden määrä	221	280	268
Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut	Sosiaalihuoltolain mukaisten asiakkaiden määrä	1 405	1 400	1 617

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Aikuissosiaalityön palvelut

Perusturvajohdaja Mari Antikaisen katsaus ajalta 1.1.-30.6.2021

Toiminta

Aikuissosiaalityön avainprosessi tuottaa seuraavat palvelut: asiakasohjaus- ja taloudellinen tukeminen,

suunnitelmallinen sosiaalityö, sosiaalinen kuntoutus, työkyky- ja eläkeselvitys, sosiaalinen luototus sekä pakolaistyö.

Sosiaalisen kuntoutuksen palveluja on kohdennettu erityisesti työelämän ulkopuolella oleviin henkilöihin ja tiivistetty työttömyysetuudella olevien asiakkaiden ohjaamista ensisijaisesti kaupungin työllisyyspalveluiden järjestämään kuntouttavaan työtoimintaan. Nämä toimenpiteet ovat myös hillinneet kulukehitystä.

Olennaiset poikkeamat talousarvioon

Toimintatuottojen ja -menojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Sosiaalisen kuntoutuksen määrärahan riittävyyttä seurataan kuukausittain, koska riskinä voi olla äkillinen palvelutarpeen kasvu.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Asiakkaiden toimintakyvyn heikkeneminen poikkeusajan aikana ja sen jälkeen voi tarkoittaa sekä lisääntyviä että pitkittyviä sosiaalisen tuen ja kuntoutuksen palvelutarpeita.

Koronapandemian vaatimat palvelutoiminnan rajaukset voivat pitkittyessään aiheuttaa asiakkaiden psykososiaalisen yksilötuen tarpeen kasvua asiakkaiden toimintakyvyn heikkenemisen vuoksi. Riskinä on, että sähköiset yhteydenottokanavat eivät voi kaikilta osin korvata fyysisiä asiakaskontakteja

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Miten palvelualueen sisäisen valvonnan prosessin toimivuus on varmistettu ja riskejä arvioidaan. Sisäisen valvonnan painopisteet:

1. Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden

Toimintamalleja talouden ja toiminnan seurantaan kehitetään edelleen vuonna 2021. Palvelutarpeiden muutoksia seurataan suunnitellusti. Määrärahojen riittävyyttä seurataan kuukausittain.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairaspöytätyöt

Etätö on lisääntynyt aikuissosiaalityössä korona tilanteen vuoksi. Etätö toteuttaminen on onnistunut suunnitellusti. Etätö on toteutettu porrastetusti siten, että välitön akuutti asiakaspalvelu on pystytty turvaamaan. Aikuissosiaalityössä toimitaan kaupunkitasoisten etätöohjeiden mukaisesti.

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen. Ohjeiden päivitys ja henkilöstön koulutus.

Syksyllä 2021 käynnistyy lapsiperhepalvelujen, aikuissosiaalityön ja vammaispalveluiden yhteinen sisäisen valvonnan ohjeiden päivittäminen ja menetelmien uudelleenarviointi ja kehittäminen. Pilotoinnissa suunnitellaan ja käyttöön otetaan sisäisen valvonnan rakenteet ja kontrollipisteet sekä koulutetaan koko henkilöstöä.

Avainprosessi: Aikuissosiaalityön palvelut

Tuote tai palvelu	Mittarin nimi	1-6/2020	TA 2021	1-6/2021
Sosiaalityön palvelut	Aikuisten (30-64- v.) sosiaalityön asiakasmäärä (aktiiviasiakkuus)	984	1 200	700
	Nuorten (18-29- v.) sosiaalityön asiakasmäärä (aktiiviasiakkuus)	722	1 000	531
Taloudellinen tukeminen	Täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä	1 973	2 700	1 866
Maahanmuuttajapalvelut	Asiakasmäärä	175	185	166
Sosiaalinen kuntoutus	Asiakasmäärä	273	400	247
Sosiaalihuoltolainmukaiset ilmoitukset / hakemukset palveluihin (muu kuin toimeentulotuki)	Asiakasmäärä	1143	3 000	1 046

*) Taloudellinen tukeminen - henkilöstö siirretty Sosiaalityönpalveluihin

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Terveydenhuollon palvelualue

Apulaiskaupunginjohtaja Jari Saarisen katsaus ajalta 1.1.-30.6.2021

Toiminta

Terveydenhuollon palveluja on toteutettu alkuvuoden aikana toimintasuunnitelmien mukaisesti. Lääkärin vastaanoton perustoimintaa pystyttiin tammi-kesäkuussa hoitamaan tyydyttävästi. Kiireelliset asiat on hoidettu samana päivänä. Hoitajavastaanottojen jonotusajat ovat pidentyneet hoitohenkilökunnan joutuessa tekemään koronaan liittyviä töitä, esim rokottaminen, rokotusaikojen puhelinajanvaraus ja koronanäytteenotot. Remontti Savotalolla on aiheuttanut jonkin verran häiriötä kuvantamis- ja laboratoripalveluihin.

Hyvinvointikioski edelleen suljettuna 21.8.2020 alkaen ja henkilöstö on sijoitettu koronarokotusten ajanvaraukseen ja koronaneuvontapuhelimen toimintaan.

Terveydenhoidossa toimintoja on jouduttu sopeuttamaan helmi-toukokuun aikana, jotta terveydenhoitajien työvoimaa on saatu siirrettyä koronapuhelinpalveluun, jäljitystyöhön ja eniten rokotustoimintaan, mikä on ollut pois perhekeskustoiminnan lasten, nuorten ja perheiden palveluista.

Suun terveydenhuollon kiireettömässä jonossa on 2850 potilasta. Hoitoon pääsy on yli 6 kuukautta. Jonoa on purettu lisätöin paikallisen sopimuksen ja vuokratyöparien avulla. Jonon purku ostopalveluna ei toteutunut suunnitellusti keväällä, koska kilpailutuksen voittanut palveluntarjoaja ei pystynyt täyttämään sopimusehtoja. Oma oikomishoidon laboratorio otettiin käyttöön suun terveydenhuollossa vuoden 2021 alussa ja se on tehossaan oikomishoidon tiimin toimintaa huomattavasti.

Koronapotilaiden hoito Harjulan osastolla 1 on vaatinut sairaansijojen vähentämisen sekä potilaiden siirtoja osastojen välillä. Sairaansijoja on jouduttu tilapäisesti sulkemaan Karttulassa, Juankoskella ja Harjulassa. Potilaiden hoitoajat ovat myös pidentyneet kotihoidon, kotisairaalan ja asumispalveluiden henkilöstövajauksista johtuen.

Kuopion psykiatrian keskuksen käynti- ja potilasmäärät ovat kasvaneet 4 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Lisäksi matalan kynnyksen 5-10 käynnin hoitajaksoja tarjoaville KPK:n terveyskeskuksen psykiatriselle sairaanhoitajalle on tullut n. 100 yhteydenottoa kuukaudessa. Terveyskeskuksen työryhmään on ohjautunut alkuvuoden aikana sovitusti myös 20-22 vuotiaita nuoria, jotka aiemmin hoidettiin SIHTI-työryhmässä.

Olelliset poikkeamat talousarvioon

Koronapandemia tulee aiheuttamaan lisäkustannuksia mm. suojarusteiden, työvälineiden ja laboratorioskustannuksien osalta. Tarkempaa arviota ei vielä tässä vaiheessa pystytä arvioimaan. Lisätyövoimaa on jouduttu ja joudutaan rekrytoimaan koko ajan. Maksuttoman raskauden ehkäisy alle 25-vuotiaiden osalta on käyttösuunnitelma vajeinen n. 0,1 M€. Kaupungin oman terveydenhuollon palvelujen ylitysennuste toimintamenojen osalta n. 1,8 M€ ja toimintatuottaja jää saamatta n. 0,6 M€, toimintakatteen ylitys n. 2,4 M€.

Päihdepalvelusäätiön tilojen korjauksesta johtuen maksusitoumuspyyntöjä ulkopuolisiin laitospalveluihin päihdekuntoutusjaksoihin tullut viime vuotta enemmän. Arvioitu ylitys päihdepalvelujen asiakaspalveluostoissa on n. 0,250 M€.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

1.7.2020 voimaan tullut asiakasmaksulain muutokset vaikuttavat asiakasmaksukattojen varhaisempaan täyttymiseen sekä hoitajamaksujen poistuminen aiheuttaa asiakasmaksujen vähentymistä. Koronapotilaiden hoito ja Harjulan viemäreiden korjaustyöt vaikuttavat käytettävissä oleviin potilaspaikkojen vähentämiseen.

Sairaalapalveluissa pandemia varautumisen vaatima henkilöstölisäys vastanee 4,5 htv:n työpästä. Laitoshuollon palveluja on ostettu ylimääräisen siivoustarpeen vuoksi n. 1 htv:n verran. Kohonneen hygieniavalmiuden ylläpito on aiheuttanut lisäkustannuksia. Vesijohtojärjestelmän Legionella-infektio ja siihen liittyvät korjaustoimenpiteet aiheuttivat lisäkustannuksia sekä henkilöstön lisäkuormitusta.

Sairaanhoitopiirin esitys Kuopion maksusuudeksi on 184,9 milj. euroa (sis. hoitopalvelut, Kpk, hammasopetusklinikan ja tartuntatautilääkkeet) sekä muu erikoissairaanhoito 2,4 M€ Kuopion talousarvioon on varattu 178,5 € erikoissairaanhoitoon menoihin. Esityksen ja talousarvion ero on jo lähtökohtaisesti 8,8 M€. Alkuvuoden pohjalta luodun ennusteen perusteella erikoissairaanhoitoon kustannukset näyttäisivät ylittyvät suunnitellusta noin 10%. Erikoissairaanhoitoon kustannukset on arvioitu kevään 2021 tilanteen mukaisesti. Sairaanhoitopiiristä saadaan kuluvan vuoden ennuste vasta elokuun loppupuolella. Seitsemän kuukauden laskutusennusteen perusteella ylitystä olisi tulossa n. 12 M€ Kuopion kaupungin 2021 budjetointiin nähden.

Valmiustilan päätyttyä erikoissairaanhoito purkaa jonoja ja jatkohoitoon ohjautuu vaikeampia potilaita. Lisäksi perusterveydenhuollon työpästä käyttö koronatoimiin aiheuttaa potilaiden epätarkoituksenmukaista ohjautumista erikoissairaanhoitoon lisäten kustannuksia.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Avohoidon palveluissa tavoitteiden toteutumisen suhteen on olemassa isot riskit. Työvoiman riittävyys ja jaksaminen muodostavat arvaamattoman riskin toiminnalle. Alkuvuoden aikana on jo havaittu lisääntyneitä poissaoloja henkilökunnan jaksamisen ja korona- karanteenien takia.

Suun terveydenhuolto on edelleen ruuhkautunut ja jono on kasvanut. Hoitotakuun kuuden kuukauden hoitoon pääsy määräaika ei tule toteutumaan kuluvana vuonna.

Terveydenhoidon palvelut viivästyvät koronatilanteen vuoksi. Terveydenhoitajien työpästä on jouduttu siirtämään koronatyöhön: puhelinpalvelu, rokotusajanvaraus, jäljitelytyö ja rokotustoiminta.

Puheterapiassa sekä Kasvatus- ja perheneuvonnassa on jouduttu turvautumaan ostopalveluihin kysynnän kasvun ja henkilöstövajeen vuoksi.

Hyvinvointikioskin toiminnan kehittäminen ei ole toteutunut koronasulun aikana.

Harjulan Lehtola-rakennuksen viemäreiden kartoitus ja vahvistustyö toimintaedellytysten varmistamiseksi peruskorjaukseen saakka on alkamassa ja vaikuttaa käytettävissä oleviin potilaspaikkoihin. Myös vesijärjestelmän häiriöt aiheuttavat kustannuspaineita kaupungille vesikalusteiden uusimisen ja vaihdettavien suodattimien lisääntyvän käyttötarpeiden vuoksi.

Vanhuspalveluiden henkilöstövaje näyttyy koko ikäihmisten ketjussa ja aiheuttaa siirtoviivemaksujen kasvamisen. Ostopalveluosastopaikkojen tarve tulee kasvamaan.

Aikuisten mielenterveyspalveluissa riskinä tavoitteiden toteutumiselle on kuluvan vuoden aikana ollut vaje erikoislääkäreistä.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

-Koronaepidemian aiheuttama hoitovelka ja patoutuva palvelujen kysyntä tulevat lisäämään erikoissairaanhoidon tarvetta ja samalla kuluja jo loppuvuonna. Perusterveydenhuollon kyky vastata perustason sairaanhoidollisista tehtävistä heikkenee, koska työpanosta siirretään merkittävästi erilaisiin koronatoimiin. Tämän seurauksena hoitojonot kasvavat ja lopulta johtaa epätarkoituksenmukaiseen erikoissairaanhoidon palvelujen käyttöön. Suurin strateginen riski joka on jo osittain toteutunutkin on hoitojen viivästyminen ja hoidon tarpeen kasvu joissakin sairausryhmissä, koska terveystaloutta on hyvin voimakkaasti suunnattu koronatoimiin. Valtakunnallisessa ohjeistuksessa on unohtunut se, että sairastuminen muihin sairauksiin ei ole vähentynyt koronaepidemian aikana.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Miten palvelualueen sisäisen valvonnan prosessin toimivuus on varmistettu ja riskejä arvioidaan. Sisäisen valvonnan painopisteet 1-3:

1. Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden

Säännöllinen seuranta ja arviointi on toteutunut kuukausittain. Sopeuttamistoimia ei ole pystytty koronan takia toteuttamaan. Henkilöstöä on jouduttu palkkaamaan lisää ja toteuttamaan esim. rokotustoiminta täysin ulkopuolisilla tekijöillä, jotta oma vakituinen henkilöstö selviää perustehtävästään. Työhyvinvointi kärsii jatkuvasta stressistä, jolle ei loppua ole näkyvissä.

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairaspöytätyöt

Säännöllistä seuranta ja arviointia, koulutautumista sekä työhyvinvointisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä on toteutettu. Etätyöskentely vastaanottoyksikössä erittäin vähäistä toiminnan laadusta johtuen. Lähinnä etätyötä on pystytty hyödyntämään lääkärin joutuessa karanteeniin, jolloin hän on tehnyt esim. sähköisiä konsultaatioita ja reseptien uusintaa kotoa käsin. Potilastyöhän etätyöskentely ei juurikaan sovellu.

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen. Ohjeiden päivitys ja henkilöstön koulutus.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on päivittäistä arkea. Ohjeiden päivitys on arkipäivää. Koulutustarpeita on tunnistettu ja koulutusta on järjestetty. Henkilöstön koulutus on toteutunut verkkokoulutuksina.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Terveydenhuollon palvelualue

2021

1. KASVAVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Ohjelma
1.1. Kilpailukykyinen yrittäjyyssympäristö	Edistetään opiskelu- ja työperäistä muuttoa ja maahanmuuttoa Kuopioon sekä ulkomaalaisten ammattiosaajien sitoutumista alueeseen.	Opiskelijoita otetaan sijaisuuksiin ja kesäharjoittelijoiksi opintojen valmistusasteen mukaisesti.	● (etenee suunnitellusti) Sekä lääkäri- että hoitajaopiskelijoita on palkattu kesätöihin vuosilomien sijaisiksi.	Kasvava Kuopio - ohjelma
1.3. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	Viestintää ja edunvalvontaa kehitetään systemaattisesti edelleen (vaikuttamisen kohteet, vaikuttavuusviestintä, yhteistyö).	Osallistutaan tarvittaessa valtakunnallisiin verkostoihin ja työryhmiin. Varmistetaan, että verkkosivuilla on oikea-aikaista tietoa.	● (etenee suunnitellusti) Terveyspalveluissa osallistuttu aktiivisesti POSOTE20/Sote-uudistuksen valmisteluun.	Kasvava Kuopio - ohjelma

2. HYVINVOIVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Ohjelma
2.2. Varhainen tuki	Lapsiperheiden hyvinvointia edistetään tukemalla vanhemmuutta eri keinoin. Edistetään monitoimijaisia ja ennaltaehkäisevää työtappaa sekä perhekeskusverkoston rakentumista.	Perhekeskustoimintamalli otetaan käyttöön ja sisältöjä kehitetään yhteistyössä TulSote-ohjelman kanssa. Monitoimijainen yhteistyömalli sekä uusi, monialaisesti toteutettava Yhteinen aika-palvelumuoto otetaan käyttöön koko kaupungissa. Perhekeskuksen konsultaatiokäytännöistä ja jalkautuvasta tuesta arjen ympäristöihin sovitaan. Perhekeskuksen palveluohjausmallia kehitetään, jota on tavoitteena myös saada pilotoitua.	● (etenee suunnitellusti) Perhekeskustoimintamalli on otettu käyttöön ja sisältöjä kehitetty perhekeskusverkostossa sekä yhteistyössä TulSote-ohjelman kanssa. Monitoimijainen yhteistyömalli on otettu käyttöön sekä uusi, monialaisesti toteutettava Yhteinen aika-palvelumuoto. Perhekeskuksen konsultaatiokäytännöt sekä arjen ympäristöihin jalkautuva tuki ovat kehittyneet. Perhekeskuksen palveluohjausmallin pilotoiminen toteutetaan TulSote-ohjelmassa, jota seurataan ja arvioidaan yhdessä kuntayhteistyönä. Suun terveydenhuollossa toimii matalan kynnyksen, ennaltaehkäisevä Hyvän hoidon vastaanotto lapsille ja nuorille sekä vuoden alusta aikuisille erityistä tukea tarvitseville. Toiminta on moniammatillista yhteistyötä ja palveluvalikoimaneuvoston suosituksen mukaista.	Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma
	Päihteiden käyttö vähenee ja mielen hyvinvointi lisääntyy. Painopiste on erityisesti syrjäytymisuhan alla olevien nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi. Ympäristö kannustaa päihteettömyyteen. Toteutetaan Hyvällä mielellä Pohjois-Savo -hanketta.	Osallistutaan psykiatrian esh:n panostuksella Poliisin nuorille suunnattuun Ankkuri -työryhmän toimintaan. Terveystarkastuksissa otetaan puheeksi sekä nuoren että vanhempien päihteidenkäyttö.	● (etenee suunnitellusti) Ankkuri-toiminta on toteutunut suunnitellusti. Palvelua on myyty myös Siilinjärvelle. Terveystarkastuksissa (8. lk laaja-alainen terveystarkastus) on sekä nuoren että vanhemman päihteidenkäyttö otettu puheeksi (ADSUME/AUDIT).	Hyvinvoiva Kuopio - ohjelma

3. RESURSSIVIISAS KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Ohjelma
3.1. Viisas liikkuminen	Edistetään etä- ja monipaikkaista työskentelyä ja uusien etätyöratkaisujen käyttöönottoa ja kehitetään näitä tukevaa työskulttuuria.	Etätyö mahdollistetaan yksiköissä, jossa se on mahdollista toteuttaa. Etätyömalleja edistetään kaupunkitasoisesti ohjeiden mukaisesti. Teams:ä ja muita sähköisiä työvälineitä hyödynnetään mm. kokouksissa.	● (etenee suunnitellusti) Etätyömahdollisuutta on hyödynnetty niissä tehtävissä, joihin se sopii. Etätyö ei vastaanottoyksikössä ole mahdollista työn luonteen takia kuin hyvin rajatusti. Teams-kokouksia on toteutettu käytännössä lähes kaikkien kokouksien toimintatapana koko v 2021 ajan.	Resurssiviisas Kuopio - ohjelma
3.2. Kiertotalous ja resurssien viisas käyttö	Sisällytetään resurssiviisas hankintaprosesseihin koko konsernissa ja koulutetaan henkilökuntaa.	Osallistutaan kaupungin järjestämiin koulutuksiin. Hankinnoissa huomioidaan ympäristövaikutukset. Edistetään toiminnassa jätteiden vähentämistä.	● (etenee suunnitellusti) Osallistuttu tarvittaessa kaupungin järjestämiin koulutuksiin.	Resurssiviisas Kuopio - ohjelma

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

4. UUDISTUVA KUOPIO

Kriittinen menestystekijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Ohjelma
4.1. Kyvykäs ja innostunut henkilöstö ja uudistuva johtaminen	Henkilöstön työhyvinvointi ja työturvallisuus paranevat. Sairauspoissaolot vähenevät kaupunkitasoisesti -1pw/htv.	Tehdään toiminnoista Työhyvinvointisuunnitelmat. Perhekeskusverkostossa toimivien esimiesten yhteensovittavan, verkosto- ja muutosjohtamisen taitoja edistetään, jotta voidaan tukea työntekijöiden työhyvinvointia ja työssä onnistumista. Varhainen puhekesistö.	● (etenee suunnitellusti) Työhyvinvointisuunnitelmat on laadittu ja sen mukaisesti toimittu. Varhainen puhekesistö on toteutunut. Perhekeskusverkostossa toimivien esimiesten yhteensovittavan, verkosto- ja muutosjohtamisen taitoja on harjoitettu ja yhteistyöllä pyritty edistämään ja tukemaan työntekijöiden työhyvinvointia ja työssä onnistumista toimintakulttuurin uudistuksessa. Yhteinen aika-palvelumuodon toimijoiden yhteystiedot koottu ja niistä tiedotettu. Henkilöstölle pidetty infoja.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
4.2. Sujuva ja uudistuva toiminta	Kehitetään osallisuuden ja vaikuttamisen toimintamalleja. Parannetaan kuntalaisviestintää osallistumis- ja vaikuttamistavoista.	Perhekeskustoimintamallissa kuntalaisen /perheiden osallisuus on yksi perhekeskuksen kansallisista linjauksista. Monitoimijainen yhteistyö-mallissa asiakasosallisuus on toiminnassa keskeistä, joka huomioidaan ja toimintaa kehitetään saadun palautteen myötä. Ollaan mukana kehittämässä uusia toimintamalleja yhdessä muiden kanssa.	● (etenee suunnitellusti) Kuntalaisen/perheiden osallisuuden kehittämiseen ja sen toteutumiseen on kiinnitetty huomiota, jotta perhekeskuksen kansalliset linjaukset toteutuu. Asiakasosallisuuden jatkokehittämisestä on sovittu järjestöjen ja seurakunnan toimijoiden kanssa.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Kehitetään tiedolla johtamista (tiedon kerääminen, analysointi ja hyödyntäminen) kaupunkitasoisesti, jotta se palvelee paremmin toiminnan, palvelujen ja palveluverkostojen suunnittelua ja seuranta. Panostetaan eri toimenpiteiden (mm- investoinnit, verkostoratkaisut, palvelutarjonnan muutokset) vaikutusten arviointiin.	TuSote-hanke, Laatu-työpaketin kanssa teemme yhteistyötä perhekeskustoimintamallin eteenpäin viemisessä. Perhekeskusverkostotyöryhmässä kehitetään perhekeskustoimintamallin mittarit Uusi laskentatunnisteudistus otetaan käyttöön.	● (etenee suunnitellusti) TuSote-hanke: Kuopion Yhteentoimivuus ja Varkauden Laatu-työpaketin kesken on perhekeskustoiminnan indikaattoreiden kehittämissyhteistyö käynnistetty. Yhteinen aika-palvelumuodon seuranta ja arviointi on käynnistetty. Uudet laskentatunnisteet on käytössä.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Palvelujen saavutettavuuden ja sujuvuuden parantaminen digitalisaation avulla. Viedään eteenpäin toimintaa ja palveluja uudistavia digihankkeita.	Perhekeskustoimintamallin sähköisiä palveluja kehitetään osana TuSote-hanketta. Perhekeskustoimintamallin sähköisiä palveluja kehitetään osana TuSote-hanketta. Osallistutaan erilaisiin kehittämishankkeisiin myös maakunta-tasolla.	● (etenee suunnitellusti) Perhekeskustoimintamallin sähköisten palvelujen kehittämissyö on viivastunut. Tietohallintoon ja Isteikkiin on esitelty toive sähköisten terveyskyselyjen sekä vastaanottoaikojen ajanvarausuimintojen lajentumisesta saamisesta Pegasokseen. Osallistuttu erilaisiin digi-kehittämissyöpajoihin myös TuSote- ja Rakennuudistus-ohjelmien osalta (POSOTE20 -hankkeet).	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Parannetaan esimiesten ja henkilöstön digitaalista kyvykkyyttä.	Huolehditaan esimiesten koulutuksista.	● (etenee suunnitellusti) Esimiehille ja koko henkilöstöstölle on annettu mahdollisuus osallistua kaupungin järjestämiin koulutuksiin. Tarvittaessa järjestetty kohdennettua koulutusta. Etätöiden myötä digivalmiudet ovat parantuneet.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Toteutetaan koko kaupungin palveluverkostoa ja toimitilatarvetta koskeva tarkastelu, jonka tavoitteena toiminnallisesti ja taloudellisesti tehokkaampi verkostoratkaisu.	Palveluverkostoa tarkastellaan asiakasnäkökulma huomioon ottaen.	● (etenee suunnitellusti) Palveluverkoston ja toimitilatarpeen tarkasteluun on osallistuttu	Uudistuva Kuopio - ohjelma

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Kriittinen menestyskijä	Valtuustoon nähden sitova tavoite	Toimenpiteet	Seuranta 30.6.	Ohjelma
4.3. Kestävä talous	Investointien hankesuunnitteluprosessin kehittämistä jatketaan, investointien käyttötalousvaikutukset otetaan paremmin huomioon prosessissa.	Osallistutaan investointien hankesuunnitteluprosessin kehittämistyöhön.	● (etenee suunnitellusti) Palvelualue on osallistunut Tilapalvelun kehittämistyöhön.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Selvitetään vaihtoehtoisia investointimalleja kokonaistalouden huomioiden investointitasoa pienentämiseksi. Investointitasoa hallinta (vaikutusarvioinnit, priorisointi, lykkääminen).	Vaihtoehtoisten investointimalleja otetaan huomioon hankesuunnittelussa.	● (etenee suunnitellusti) Yhteistyössä Tilapalvelun kanssa selvitetään vaihtoehtoisia investointimalleja.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Talousarvioon vuosille 2020-21 asetettu 8,8 milj.€ henkilöstömenosäästö toteutuu. Henkilötyövuosien kasvua hillitään kehittämällä toimintatapoja ja ennakoivaa henkilöstösuunnittelua sekä edistämällä henkilöstön sisäistä liikkuvuutta ja kokoamalla hallinto- ja tukipalveluja.	Toteutetaan vuoden 2021 henkilöstösuunnitelmaa. Haltuun-projektin toimenpiteet viedään käytäntöön ja lähitukitiimit aloittavat helmikuussa. Tiimien toimivuutta tarkastellaan toimintavuoden aikana.	● (etenee suunnitellusti) Kaikki säästötavoitteet eivät toteudu, johtuen mm. palvelutarpeen lisääntymisestä. Henkilöstöä on jouduttu palkkaamaan ns. korona-työhön. Haltuun -projektissa suunnitellut lähitukitiimit ovat aloittaneet toiminnan, terveydenhuollossa on yksi tiimi.	Uudistuva Kuopio - ohjelma
	Toteutetaan kaupungin talouden tasapainotussuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, jotta kaupungin talous on tasapainossa vuonna 2025.	Tasapainotussuunnitelman toteuttaminen.	■ (etenee hitaasti tai osittain) Terveydenhuollon palvelualueella henkilöstö on ottanut säästövapaita ym. henkilöstösäästöjä n. 52.000 €.	Uudistuva Kuopio - ohjelma

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Avohoidon palvelut

Terveysjohtaja Pertti Lipposen katsaus ajalta 1.1. - 30.6.2021

Toiminta

Vastaanottoyksikön perustoimintaa pystyttiin tammi-kesäkuussa hoitamaan tyydyttävästi. Hoitotakuu on pystytty pitämään. Kiireelliset asiat hoidettiin samana päivänä. Kiireettömiä aikoja on pystytty antamaan. Kävijämäärät ovat olleet koronaepidemiaa edeltävällä tasolla. Viime kevään 2020 kysynnän laskua ei enää ollut havaittavissa. Päivystyksessä toiminta on ollut normaalia. Hoitajavastaanottojen jonotusajat ovat pidentyneet hoitohenkilökunnan joutuessa tekemään koronaan liittyviä töitä, esim. rokottaminen, rrokotusaikojen puhelinajanvaraus ja koronanäytteenotot.

Hoitotarvikejakelun ja kuvantamisen toiminta on ollut normaalia. Remontti Savotalolla on aiheuttanut jonkin verran häiriötä.

Avohoidon kuntoutuksen ja apuvälinepalvelujen toiminta on ollut normaalia. Alkuvuodesta hieman koronasta johtuneita tilapäisjärjestelyjä, joilla ei merkittävää muutosta/viivettä perustoimintoihin. Hyvinvointikioski on ollut suljettuna ja henkilöstö on osallistunut koronarokotusten ajanvaraukseen ja koronaneuvontapuhelimen toimintaan.

Suun terveydenhuollon kiireettömässä jonossa on 2850 potilasta. Hoitoon pääsy on yli 6 kuukautta. Jonoa on purettu lisätöin paikallisen sopimuksen ja vuokratyöparien avulla. Kokonaishoidon palvelusetelin on saanut 760 potilasta. Käynti - ja potilasmäärät ovat palautuneet koronaan edeltävälle tasolle.

Jonon purku ostopalveluna ei toteutunut suunnitellusti keväällä. Kilpailutuksen voittanut palveluntarjoaja ei pystynyt täyttämään sopimusehtoja. Uudelleen kilpailutuksen vuoksi jonon purku viivästyi. Tarjouskilpailun voitti Terveystalo, joka on sitoutunut 1500 potilaan kokonaishoitoon neljässä kuukaudessa. Syyskuun puolivälissä aloitetaan toiminnanohjausjärjestelmä "Kertun" (KERTakäynnillä Terve sUu) koekäyttö Savotalon hammashoitolan tiloissa, kun aulojen 1 ja 2 peruskorjaus valmistuu.

Oma oikomishoidon laboratorio otettiin käyttöön suun terveydenhuollossa vuoden 2021 alussa ja se on tehossaan oikomishoidon tiimin toimintaa huomattavasti. Oman laboratorion avulla oikomishoidon tiimi on pystynyt kehittämään toimintatapojansa ja -mallejansa entistä tehokkaammiksi ja asiakaslähtöisimmiksi. Tämä on lisännyt työntekijöiden työtyytyväisyyttä ja tehokkuutta. Oma oikomishoidon laboratorio lisää myös potilastyytyväisyyttä, koska hoitokäyntejä sekä toimenpiteitä tarvitaan vähemmän. Oman laboratorion ansiosta viiveet hoitoajoissa ovat pienentyneet. Näiden tekijöiden ansiosta laboratorion ja oikomishoidon toiminta on kustannustehokasta ja hoidon toteutus sujuvaa.

Terveydenhoidossa toiminnat on pääosin järjestetty ja tuotettu voimassa olevien toimintaohjelmien ja suunnitelmien mukaisesti. Toimintoja jouduttiin kuitenkin sopeuttamaan helmi-toukokuun aikana, jotta terveydenhoitaja työvoimaa on saatu siirrettyä koronapuhelinpalveluun, jäljitystyöhön ja eniten rrokotustoimintaan yht. noin 160 terveydenhoitaja- työpäivää, mikä on ollut pois perhekeskustoiminnan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluista.

Puheterapiassa henkilötyövuosissa on ollut edelleen merkittävää vajetta. Hoitotakuu on muutamien asiakkaiden kohdalla ylittynyt. Samoin Kasvatus- ja perheneuvonnassa on ollut henkilöstövajetta psykologien osalta. Kasvatus- ja perheneuvonnassa on järjestetty henkilöstölle palvelutarpeen arviointiin liittyvää koulutusta. Perhekeskustoimintamalli on käynnistynyt koko kaupungissa. Monitoimijainen yhteistyömalli ja Yhteinen aika -palvelumuoto on otettu käyttöön.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Olelliset poikkeamat talousarvioon

Koronapandemia tulee aiheuttamaan lisäkustannuksia mm. suojarusteiden, työvälineiden ja laboratorio-kustannuksien sekä jonkin verran myös terveydenhoidon henkilöstön koronapuhelinpalvelun viikonlopputyö ja sijaistyövoiman palkkauksien osalta. Tarkempaa arviota ei vielä tässä vaiheessa pystytä arvioimaan. Lisätyövoimaa on jouduttu ja joudutaan rekrytoimaan koko ajan. Maksuttoman raskauden ehkäisy alle 25-vuotiaiden osalta on käyttösuunnitelma vajeinen n. 0,1 M€.

Suun terveydenhuollon jonon purku ei ole toteutunut odotusten mukaisesti ja tämä näyttäytyy ostopalvelumenojen vähäisyytenä.

Avohoidon talousarvion ylitysennuste on toimintakatteen tasolla n. 0,868 M€. Toimintatuotot alittuvat n. 0,466 M€ talousarviosta, alitus johtuu asiakasmaksulain muutoksesta 1.7.2021 lähtien. Toimintakulut ylittävät n. 0,401 M€, suurimmat ylitykset tulevat henkilöstömenoista ja tarvikkeista.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Vastaanottopalveluissa tavoitteiden toteutumisten suhteen on olemassa isot riskit. Työvoiman riittävyys ja jaksaminen muodostavat arvaamattoman riskin toiminnalle. Alkuvuoden aikana on jo havaittu lisääntyneitä poissaoloja henkilökunnan jaksamisen takia. Tilanne ei ole helpottanut kesää kohti. Kesäaikana lomakausi lisää riskiä toiminnan haavoittuvuudelle lomien aiheuttaman henkilöstömäärän laskun takia.

Kuntoutuspalveluissa koronatyöhön/rokotusajanvarauksiin rekrytoitu 3/2021 alkaen tilapäistä henkilöstöä, jotta avokuntoutuksen toiminnot jatkuvat häiriöttä. Hyvinvointikioskin toiminnan kehittäminen ei ole toteutunut koronasulun aikana.

Suun terveydenhuolto on edelleen ruuhkautunut ja jono on kasvanut. Hoitotakuun kuuden kuukauden hoitoon pääsy määräaika ei tule toteutumaan kuluvana vuonna.

Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011) ei ole toteutunut helmi-toukokuun aikana, koska terveydenhoitajien työpanosta on jouduttu siirtämään koronatyöhön: puhelinpalvelu, rokotusajanvaraus, jäljitelytyö ja rokotustoiminta. Terveydenhoitajien äkillisiä poissaoloja ei olla pystytty varahenkilöresurssein turvaamaan, koska varahenkilötyöpanosta on jouduttu kohdentamaan koronatyöhön (rokotukset, puhelinpalvelu ja jäljitelytyö).

Terveydenhoidon palvelut viivästyvät koronatilanteen vuoksi. Lääkäreillä on ollut huomattavan paljon erinäisiä poissaoloja, joihin ei ole saatu rekrytoitua sijaisia. Tämän vuoksi neuvoloiden ja opiskeluterveydenhuollon jonot ovat pidentyneet, mistä on tullut asiakkailta negatiivista palautetta. Kouluterveydenhuollossa osa lääkäreiden toteuttamista lakisääteisistä terveystarkastuksista tulee jäämään rästiin tehtäviksi syksynä 2021. Rekrytointiongelmien ja runsaan psykososiaalisen kysynnän vuoksi lakisääteisiä koululääkärin laaja-alaisia tarkastuksia siirtyy keväältä syyslukukaudella tehtäviksi 400.

Puheterapiassa on jouduttu turvautumaan aikaisempaan tapaan ostopalveluihin, koska rekrytinnissa on edelleen haasteita, vaikkakin uutta työvoimaa on saatu jonkin verran, on myös eläköitymistä tapahtunut yhtäaikaista.

Kasvatus- ja perheneuvonnan psykologin tekemiä kehitystasoarvio-tutkimuksia on jouduttu ostamaan kysynnän kasvun ja henkilöstövajeen vuoksi.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Miten palvelualueen sisäisen valvonnan prosessin toimivuus on varmistettu ja riskejä arvioidaan. Sisäisen valvonnan painopisteet 1-3:

1. Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden

Sopeuttamistoimia ei ole pystytty koronan takia toteuttamaan. Päinvastoin, henkilöstöä on jouduttu palkkaamaan lisää ja toteuttamaan esim. rokotustoiminta täysin ulkopuolisilla tekijöillä, jotta oma vakituinen henkilöstö selviää perustehtävästään. Työhyvinvointi kärsii jatkuvasta stressistä, jolle ei loppua ole näkyvässä. Epävarmuus tulevasta, jatkuvat uudet ohjeet ja äkilliset toiminnanmuutokset ovat todella erittäin kuormittavia.

Suun terveydenhuollon talousarvio toteutuu käyttösuunnitelman mukaisesti, mikäli jononpurku ostopalveluna saadaan toteutumaan sovitusti. Hoitojono lyhenisi tällöin alle 6 kuukauden hoitoon pääsyrjan. Tällä olisi merkittävä vaikutus henkilökunnan työhyvinvointiin ja palvelujen saatavuuteen.

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairaspöissaolat

Etätyöskentely vastaanottoyksikössä erittäin vähäistä toiminnanlaadusta johtuen. Lähinnä etätyötä on pystytty hyödyntämään lääkärin joutuessa karanteeniin, jolloin hän on tehnyt esim. sähköisiä konsultaatioita ja reseptien uusintaa kotoa käsin. Potilastyöhän etätyöskentely ei juurikaan sovellu.

Suun terveydenhuollossa etätyö on mahdollista hallinnon henkilökunnalle. Monipaikkatyöskentely on ollut välttämätöntä Savotalon asiakaspalvelun siirryttyä väistötiloihin hallinnon tiloihin remontin ajaksi. Hallinnon yhteistyön ja toiminnan kannalta tilanne on haastava, pysyvät yhteiset tilat lisääisivät työhyvinvointia. Sairaspöissaolat ovat säilyneet korkeana hoitohenkilökunnassa.

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen. Ohjeiden päivitys ja henkilöstön koulutus.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on päivittäistä arkea. Ohjeiden päivitys on arkipäivää. Henkilöstön koulutus on toteutunut verkkokoulutuksina.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Avainprosessi: Avohoidon palvelut

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	1-6/2020	TA 2021	1-6/2021
Vastaanottopalvelut	Vastaanottokäynnit, oma toiminta yhteensä (lääkärit+hoitajat)	88 693	219 000	84 219
	Lääkärikäynnit, oma toiminta yhteensä	48 549	120 000	45 399
	Hoitajakäynnit, oma toiminta yhteensä	40 144	99 000	38 820
Aluevastaanotto	Lääkärikäynnit aluevastaanotolla	41 103	101 000	37 719
	Lääkäriin puhelinkonsultaatiot	23 649	50 000	20 964
	Hoitohenkilöstökäynnit aluevastaanotoilla	38 706	95 000	37 235
Ilta- ja viikonloppupäivävytys	Lääkärikäynnit	7 446	19 000	7 680
	Hoitohenkilöstökäynnit	1 438	4 000	1 459
Kuntoutuspalvelut	Fysioterapiakäynnit (aikuiset)	6 611	12 000	7 481
	Toimintaterapiakäynnit (aikuiset)	246	300	162
	Fysioterapian asiakkaat (aikuiset)	2 298	3 100	3 012
	Toimintaterapian asiakkaat (aikuiset)	116	100	64
	Muut käynnit (apuvälinepalvelu + kun-ohjaus)	3 750		4 144
	Muut käynnit asiakkaat	3 143		3 460
Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä	3 737	8 000	3 874
	Asiakkaiden lukumäärä	420	650	483
Suun terveydenhuollon palvelut	Käyntien lukumäärä	39 316	120 000	55 661
	Asiakkaiden lukumäärä	23 016	48 000	28 174
Terveydenhoitopalvelut	Käyntien lukumäärä yhteensä	71 933	165 900	79 834
	Äitiysneuvolan käynnit	11 685	19 500	10 408
	Lastenneuvola käynnit	14 652	41 000	12 979
	Kouluterveydenhuollon käynnit	16 375	45 000	21 471
	Opiskeluterveydenhuollon käynnit	12 999	30 000	12 742
	Muut terveydenhoitokäynnit yhteensä	7 174	16 700	13 452
	josta papa seulontakäynnit	1 749	3 500	2 703
	josta seksuaaliterveysneuvolan käynnit	3 614	8 000	2 135
	josta tarttuvien tautien- ja rokotuskäynnit	1 811	5 200	8 614
	Ravitsemussuunnittelukäynnit	1 033	1 200	1 024
	Lasten poliklinikkakäynnit	4 307	7 300	4 318
	Fysioterapiakäynnit (lapset ja nuoret)	908	1 700	907
	Toimintaterapiakäynnit (lapset ja nuoret)	1 516	1 900	1 062
	Puheterapiakäynnit	1 284	1 600	1 471
	Kasvatus- ja perheneuvonta	Käyntien lukumäärä	*)	7 500
Asiakkaiden lukumäärä		*)	650	574
Kuvantamispalvelut	Oma toiminta	10 591	26 150	14 118
	Natiiviröntgentutkimukset	5 735	14 000	8 606
	Ultraäänitutkimukset	2 642	5 700	2 628
	Mammografiatutkimukset	377	850	415
	Ortopantomografiatutkimukset	1 837	5 600	2 469
	Asiakkaiden lukumäärä	10 691	17 650	8 670

*) ei vertailulukua, toimintauudistus

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Sairaalapalvelut

Kuntoutusjohtaja Mikko Korhosen katsaus ajalta 1.1.-30.6.2021

Toiminta

Vuoden 2021 toiminnassa on toteutettu käyttösuunnitelmaa ja KYSin työnjakoa. Koronapotilaiden hoito Harjulan osastolla 1 on vaatinut sairaansijojen vähentämisen sekä potilaiden siirtoja osastojen välillä. Osaston henkilöstömitoitusta on jouduttu vahvistamaan ja ostamaan lisää laitoshuollon käyttäjäpalveluja. Henkilöstön, sekä hoitajien että lääkäreiden, saatavuus on ollut alueellisesti haastavaa. Sairaansijoja on jouduttu tilapäisesti sulkemaan Karttulassa, Juankoskella ja Harjulassa. Potilaiden hoitoajat ovat myös pidentyneet kotihoidon, kotisairaalan ja asumispalveluiden henkilöstövajauksista johtuen.

Vesijohtojärjestelmän Legionella-infektio ja siihen liittyvät korjaustoimenpiteet aiheuttivat lisäkustannuksia sekä henkilöstön lisäkuormitusta.

Poliklinikka toimintaan syntyi v. 2020 noin 1200 lääkärikäynnin vaje pandemian liikkumisrajoitteiden vuoksi. Hoitovelkaa puretaan mahdollisuuksien mukaan. Sydämen ultraäänitutkimuksia on tehty KYSin määräaikaikaisella ostosopimuksella. 1.8.2021 aloitti kardiologiaan erikoistuva lääkäri 50 %:n työajalla. Vuoden 2021 aikana tulee täytettäväksi kaksi erikoislääkärin virkaa.

Tuusniemen yhteistoimintasopimuksen mukaisia muutoksia on hitaasti edistetty.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Pandemia varautumisen vaatima henkilöstölisäys vastanee 4,5 htvn työpanosta. Laitoshuollon palveluja ostetaan ylimääräisen siivoustarpeen vuoksi n. 1 htv verran. Kohonneen hygieniavalmiuden ylläpito aiheuttaa lisäkustannuksia. Asiakasmaksujen kertymä laskee sekä sairaansijamäärien vähetessä että 1.7.2020 voimaan tulevien asiakasmaksulain muutoksien myötä. Sairaalapalveluissa asiakasmaksuja jää saamatta n. 0,193 M€ ja toimintakulut ylittyvät arvion mukaan n. 0,970 M€. Suurimmat ylitykset ovat henkilöstömenot n. 0,700 M€ ja tarvikkeet n. 0,210 M€.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Harjulan Lehtola-rakennuksen viemäreiden kartoitus ja vahvistustyö toimintaedellytysten varmistamiseksi peruskorjaukseen saakka on alkamassa ja vaikuttaa käytettävissä oleviin potilaspaikkoihin. Myös vesijärjestelmän häiriöt aiheuttavat kustannuspaineita kaupungille vesikalusteiden uusimisen ja vaihdettavien suodattimien lisääntyvän käyttötarpeiden vuoksi.

Vanhuspalveluiden henkilöstövaje näyttäytyy koko ikäihmisten ketjussa ja aiheuttanee siirtoviivemaksujen kasvamisen. Ostopalveluosastopaikkojen tarve tulee kasvamaan. KYSin akuuttiosasto on tehnyt vaaratapah-tumailmoituksen hoivapotilaiden lisääntymisestä päivystysosastolla, mikä vaarantaa akuuttisairaanhoidon tarvitsevien hoidon.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Miten palvelualueen sisäisen valvonnan prosessin toimivuus on varmistettu ja riskejä arvioidaan.
Sisäisen valvonnan painopisteet 1-3:

1. Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden

Sopeutustoimien toteuttaminen on erittäin vaikeaa / mahdotonta. Sairaalan vähentynyt vastaanottokyky aiheuttaa potilassiirtoja ympäröiviin kuntiin. Henkilöstö on erittäin kuormittunutta.

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairauspoissaolot

Etätyöskentelyä toteutetaan soveltuvin osin. Henkilöstön riittämättömyys ohjaa myös esimiehet käytännön potilastyöhön.

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen. Ohjeiden päivitys ja henkilöstön koulutus.

Ohjeita päivitetään tilannekohtaisesti pääasiassa Teamsin kautta. Laajamittaisten koulutusten toteuttaminen siirtyy. Välttämättömät potilas- ja henkilöstöturvallisuuteen liittyvät koulutukset toteutetaan.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Avainprosessi: **Sairaalapalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	1-6/2020	TA 2021	1-6/2021
Poliklinikka	Käynnit lääkärillä	3 022	6 300	2 688
	Ensikäyntien osuus lääkärillä käynneistä %	40	42	34
	Käynnit hoitajalla	5 292	10 300	5 337
	Ensikäyntien osuus hoitajalla käynneistä %	28	36	19
	Asiakkaiden lukumäärä (eri sotu)	421	6 400	4 039
Osastohoito	Asiakaspaiikkojen lukumäärä, omat sairaansijat	194	194	194
	Hoitopäivät, oma osastohoito	32 197	65 000	31 665
	Osastojen kuormitus %	89	94	90
	Hoitajakson pituus, keskiarvo (vrk)	18	12	20
	Entiseen asumismuotoon kotiutuneet (% hoitajakoista)	69	70	64
	Pitkäaikaishoitoasiakkaat, alle 75 v (kumulatiivinen lkm)	16	15	14
	Pitkäaikaishoitoasiakkaat, 75 v tai yli (kumulatiivinen lkm)	70	50	60
	Pitkäaikaishoitopäivät, alle 75 v (kumulatiivinen)	696	500	923
	Pitkäaikaishoitopäivät, 75 v tai yli (kumulatiivinen)	3 243	2 500	3 986
	Pitkäaikaisasiakkaat, yli 75 v. kuukauden aikana (peittävyysarviointi varten, tarkastelujakso 1kk *)	24	0	27
	Hoitopäivät, ostetut lyhytaikais- ja kuntoutus osastohoidon hoitopäivät	757	2 000	1 208
	Ostetut hoitajakson pituus, keskiarvo (vrk)	11	8	10
	Ostettu osastohoito, asiakkaiden lkm	70	200	126
	Asiakkaiden lukumäärä (=hoidetut/oma)	1 429	3 200	1 270
Osasto ja poliklinikka	Ostetut asiakaspalvelut ja konsultaatiot **)	1 910	4 000	1 985
Sairaalakuntoutus***)	Aikuisten fysioterapian käynnit	6 330	12 660	6 426
	Aikuisten fysioterapian asiakkaat	578	1 160	560
	Aikuisten toimintaterapian käynnit	308	1 100	1 021
	Aikuisten toimintaterapian asiakkaat	42	150	75

*) tarkastelujakso kesäkuu

***) silmämepohjakuvauksia tammi-kesäkuussa 1618 kpl

****) Sairaalalan kuntoutus aloittanut sairaalapalvelujen alaisuudessa 1.4.2020

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Mielenterveys- ja päihdepalvelut

Terveysjohtaja Pertti Lipposen katsaus ajalta 1.1. - 30.6.2021

Toiminta

Kuopion psykiatrian keskus on tuottanut psykiatrisen avohoidon palveluja pääosin toimintasuunnitelman mukaisesti, joskin erikoislääkärivaje on ollut vaikeuttamassa tavoitteiden toteutumista. KPK:lle tulleita lähetettyjä on tammi-kesäkuussa 2021 ollut 651. Kuopion psykiatrian keskuksen käynti- ja potilasmäärät ovat kasvaneet 4 % edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta. Lisäksi matalan kynnyksen 5-10 käynnin hoitajaksoja tarjoaville KPK:n terveyskeskuksen psykiatriselle sairaanhoitajalle on tullut n. 100 yhteydenottoa kuukaudessa. Terveyskeskuksen työryhmään on ohjautunut alkuvuoden aikana sovitusti myös 20-22 vuotiaita nuoria, jotka aiemmin hoidettiin SIHTI-työryhmässä.

Hoitotakuu on toteutunut.

Kuopion psykiatrian keskukselta on osallistuttu uuden psykiatria-talon tilojen ja toiminnan suunnitteluun, samoin POSOTE-hankkeen erikoissairaanhoidon psykiatria alatyöryhmään.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Toimitilojen korjauksesta johtuvan päihdepalvelusäätiön kuntoutuksen sulun vuoksi on maksusitoumuspyyntöjä ulkopuolisiin laitospalveluihin päihdekuntoutusjaksoihin tullut viime vuotta enemmän ja toimintaan varattu määräraha on ylittymässä. Mielenterveyspalveluiden toimintakatteen arvioitu ylitys tulee olemaan n. 0,441 M€. Henkilöstökulut ylittyvät n. 0,170 M€ ja päihdekuntoutuksen asiakaspalvelut n. 0,260 M€.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Kuopion psykiatrian keskuksella koronavirusepidemian aikana vastaanottoja ja kokouksia on järjestetty mahdollisuuksien mukaan etäyhteyksien kautta ja myös videovälitteisesti. Etäyhteyksiin soveltuvaa laitteistoa on hankittu. Käynneistä suurin osa on alkuvuoden 2021 aikana kuitenkin jo toteutunut lähikäynteinä. Riskinä tavoitteiden toteutumiselle on kuluvan vuoden aikana ollut vaje erikoislääkäreistä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Miten palvelualueen sisäisen valvonnan prosessin toimivuus on varmistettu ja riskejä arvioidaan. Sisäisen valvonnan painopisteet 1-3:

1. Talouden sopeutustoimissa onnistuminen ja henkilöstövaikutuksiin varautuminen peruspalvelujen toimivuus ja työhyvinvointi huomioiden

Säännöllinen seuranta ja arviointi on toteutunut kuukausittain.

2. Työelämän muutosten hallinta: etätyöskentely ja sen johtaminen, monipaikkatyöskentely ja uudenlaiset työympäristöt, työhyvinvointi, sairaspoissaolot

Säännöllistä seuranta- ja arviointia, koulutustumista sekä työhyvinvointisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä on toteutettu.

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

3. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen vahvistaminen. Ohjeiden päivitys ja henkilöstön koulutus.

Koulutustarpeita on tunnistettu ja koulutusta on järjestetty.

Avainprosessi: **Mielenterveys- ja päihdepalvelut**

Tuote tai palvelu:	Mittarin nimi	1-6/2020	TA 2021	1-6/2021
Aikuisten mielenterveyspalvelut	Käyntien lukumäärä / Kpk	20 837	40 000	21 753
	Asiakkaiden lukumäärä / Kpk	2 167	2 700	2 261
	Tukiporras, kuntoutuspäivät	270	1 100	407
	Tukiporras/asiakkaat	15	50	17

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Erikoissairaanhoidon

Terveysjohtaja Pertti Lipposen katsaus ajalta 1.1. - 30.6.2021

Toiminta

Alkuvuoden erikoissairaanhoidon käyttö on ollut suunnitelman mukaista.

KYS:n kuntakortin mukaan (9.8.2021) tammi-kesäkuussa 2021 kiireettömät läheteet KYS:iin ovat lisääntyneet 15,2 % ja päivystysläheteet 12,7 % verrattaessa edelliseen vuoteen. Poliklinikkakäynnit ovat kasvaneet 7,7 % ja hoitopäivät 9,2 %. Kiireettömät ja kiireelliset leikkaukset ovat lisääntyneet 20,1 %. Hoitopalvelujen laskutus on kuntakortin mukaan 26,1 milj. euroa (36,5 %) suurempi kuin viime vuoden vastaavana aikana.

Olelliset poikkeamat talousarvioon

Koronapandemian aiheuttamia kustannuksia erikoissairaanhoidossa ei voida tarkasti arvioida tässä vaiheessa, mutta oletettavasti epidemia aiheuttaa merkittävän ylityksen talousarvioon. Kaupungin erikoissairaanhoidon menoerään tulee myös merkittävästi vaikuttamaan kuinka paljon valtio käytännössä korvaa pandemian aiheuttamista menoista. Valmiustilan päätyttyä erikoissairaanhoidon purkaa jonoja ja jatkohoitoon ohjautuu vaikeampia potilaita. Lisäksi perusterveydenhuollon työpanoksen käyttö koronatoimiin aiheuttaa potilaiden epätarkoituksenmukaista ohjautumista erikoissairaanhoidon lisämenoihin.

Sairaanhoitopiirin esitys Kuopion maksuosuudeksi on 184,9 M€ (sis. hoitopalvelut, Kpk, hammasopetus-klinikan ja tartuntatauti- ja lääketieteelliset) sekä muu erikoissairaanhoidon 2,4 M€. Kuopion talousarvioon on varattu 178,5 M€ erikoissairaanhoidon menoihin. Esityksen ja talousarvion ero on jo lähtökohtaisesti 8,8 M€. Alkuvuoden pohjalta luodun ennusteen perusteella erikoissairaanhoidon kustannukset näyttävät ylittyvän suunnitellusta yli 10 %.

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiselle

Koronaepidemian aiheuttama hoitovelka ja patoutuva palvelujen kysyntä tulevat lisäämään erikoissairaanhoidon tarvetta ja samalla kuluja jo loppuvuonna. Perusterveydenhuollon kyky vastata perustason sairaanhoidollisista tehtävistä heikkenee, koska työpanosta siirretään merkittävästi erilaisiin koronatoimiin. Tämän seurauksena hoitojonot kasvavat ja lopulta johtaa epätarkoituksenmukaiseen erikoissairaanhoidon palvelujen käyttöön. Suurin strateginen riski joka on jo osittain toteutunutkin on hoitojen viivästyminen ja hoidon tarpeen kasvu joissakin sairausryhmissä, koska terveyspalveluja on hyvin voimakkaasti suunnattu koronatoimiin. Valtakunnallisessa ohjeistuksessa on unohtunut se, että sairastuminen muihin sairauksiin ei ole vähentynyt koronaepidemian aikana.

Avainprosessi: Erikoissairaanhoito / PSSHP

Tuote tai palvelu	TP 2020	1-6 2020	TA 2021	1-6 2021
Poliklinikkakäynnit	293 702	146 526		157 710
Hoitajaksot	18 742	9 011		9 817
Hoitopäivät	80 710	37 716		41 247
Lähetteet	42 945	20 404		23 390
-terveyskeskuksesta	21 990	10 556		11 718
-KYSin omasta yksiköstä	9 008	4 190		4 866
-päivystyslähetteet	7 590	3 682		4 148
-yksityissektorilta	8 125	3 845		4 569
-työterveyshuollosta	2 463	1 197		1 456
Siirtoviivepäivät	354	140		234
Laskutetut siirtoviivepäivät / €	202 620	80 000		154 775
Hoitopalvelut / 1000 €	174 923	71 424	179 018	97 529
KPK / 1000 €	4 554	2 277	4 646	2 323
Suun th opetusklinikka / 1000 €	504	361	754	372
Tartuntatautilain mukaiset lääkkeet	566	297	700	440
Euroa/asukas	1 499	620	1 540	836
asukasluku	120 120	120 000	120238	120341

Kustannukset / 1 000 €	TP 2020	1-6 2020	TA 2021	1-6 2021
Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri	180 088	87 045	176 100	95 541
Muut sairaalat	4 142	1 632	2 400	4 779
Muu esh	10 707		0	0
Yhteensä / 1 000 €	194 937	88 677	178 500	100 320
Toimintatuotot yhteensä / 1 000 €	1 839	211	370	1 113

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Isäntäkuntapalvelut

Terveysjohtaja Pertti Lipposen katsaus ajalta 1.1. - 30.6.2021

Toiminta

Lääkärin vastaanoton-, kuntoutuksen-, terveydenhoidon-, suun terveydenhuollon- ja sairaalan palvelut on toteutettu toimintasuunnitelman mukaisesti.

Lääkäri työvoiman saanti Tuusniemen terveysasemalle on ollut haasteellista. Molemmat lääkärinvirat on täytetty, mutta virkavapaalla olevan lääkärin virkaa ovat täyttäneet ostolääkärit. Äkilliset vajeet lääkärityövoimassa on jouduttu paikkaamaan Juankosken vastaanotolta käsin. Myös hoitajatyövoiman saatavuus on selvästi heikentynyt. Koronatestaaminen ja rokottaminen on toteutunut oman henkilökunnan turvin ja kesäkuun lopussa ensimmäisten rokotettujen kattavuus on yli 70 %. Perusterveydenhuollon vastaanottokäynnit ovat lisääntyneet viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon 9 %. Erikoissairaanhoidon käyttö on lisääntynyt verrattuna edelliseen vuoteen. Erikoissairaanhoidon hoitopäivät ovat kasvaneet 54,1 % ja poliklinikkakäynnit 8,6 %.

Suun terveydenhuollon käynnit ovat lisääntyneet 45 % ja asiakasmäärät 55 % viime vuoteen verrattuna. Esikoululaisten ja yhteiskoulun oppilaiden suun terveystarkastukset toteutettiin koulun tiloissa. Jatkohoidon tarvetta 131 tarkastetusta todettiin 46 (35%).

Tuusniemen osastotoiminta siirtyi 1.1.2021 sairaalapalveluiden alaisuuteen. Yhteistoimintasopimuksen mukaisia tavoitteita on hitaasti edistetty. Osaston täyttöaste 18 sairaansijalla on ollut 88%. Tuusniemeläisten potilaiden käytössä on ollut keskimäärin 11 ss:aa ja hoitajakson keskimääräinen pituus on ollut 15,4 vrk. Vastaavasti kuopiolaisten potilaiden käytössä on ollut 4,9 sairaansijaa hoitajakson ollessa n. 30 vrk. Yksittäisiä potilaita on hoidettu Harjulan tai Juankosken osastoilla yhteensä 119 vrk:n ajan.

Olellaiset poikkeamat talousarvioon

Tulot ja menot ovat toteutuneet taloussuunnitelman mukaisesti 6/2021 saakka. Toteutuneet kustannukset tasataan Tuusniemen kunnan ja Kuopion kaupungin välillä tilinpäätöksen yhteydessä

Riskit strategisten tavoitteiden toteutumiseksi

Koronapandemian aiheuttama lisääntynyt yleinen työvoiman tarve vaikeuttaa rekrytointeja.

Talousarvion toteutuminen tammi-kesäkuu 2021

Vega 9.8.2021

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU						
TAMMI-KESÄKUU 2021						
	TA2021	TOT 1-6/2021	TOT %	TOT 1-6/2020	MUUTOS € 20/21	MUUTOS % 20/21
PERUSTURVAN PALVELUALUE YHTEENSÄ						
Toimintatulot	29 203 000	13 833 701	47,4	13 459 537	374 164	2,8
Myyntitulot	10 680 000	5 252 002	49,2	4 896 732	355 269	7,3
Maksutuotot	13 323 000	6 199 851	46,5	5 605 081	594 770	10,6
Vuokratulot	2 789 000	1 274 193	45,7	1 239 826	34 367	2,8
Tuet ja avustukset	1 661 000	781 695	47,1	990 155	-208 460	-21,1
Muut toimintatuotot	750 000	325 961	43,5	727 744	-401 784	-55,2
Toimintamenot	-204 174 200	-101 391 004	49,7	-92 330 991	-9 060 012	9,8
Henkilöstökulut	-77 788 600	-38 456 734	49,4	-36 976 678	-1 480 056	4,0
Palvelujen ostot	-100 793 600	-49 848 086	49,5	-39 718 642	-10 129 444	25,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 157 000	-1 532 342	71,0	-1 752 755	220 413	-12,6
Avustukset	-11 305 000	-5 460 429	48,3	-7 806 308	2 345 879	-30,1
Vuokrat	-11 869 000	-6 073 193	51,2	-5 860 925	-212 269	3,6
Muut toimintakulut	-261 000	-20 219	7,7	-215 682	195 463	-90,6
KATE	-174 971 200	-87 557 302	50,0	-78 871 454	-8 685 849	11,0
VANHUSPALVELUT						
Toimintatulot	21 742 000	10 401 483	47,8	9 469 442	932 041	9,8
Myyntitulot	8 029 000	4 250 333	52,9	3 871 832	378 501	9,8
Maksutuotot	10 732 000	4 947 083	46,1	4 410 522	536 561	12,2
Vuokratulot	2 226 000	1 016 010	45,6	973 494	42 516	4,4
Tuet ja avustukset	278 000	0	0,0	399	-399	-100,0
Muut toimintatuotot	477 000	188 056	39,4	213 195	-25 139	-11,8
Toimintamenot	-118 833 600	-55 289 217	46,5	-54 504 898	-784 319	1,4
Henkilöstökulut	-56 125 600	-27 448 020	48,9	-26 395 124	-1 052 896	4,0
Palvelujen ostot	-49 581 000	-21 226 815	42,8	-19 090 164	-2 136 651	11,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 724 000	-875 626	50,8	-1 251 072	375 446	-30,0
Avustukset	-2 926 000	-1 401 348	47,9	-3 547 327	2 145 980	-60,5
Vuokrat	-8 365 000	-4 362 597	52,2	-4 140 140	-222 457	5,4
Muut toimintakulut	-112 000	25 189	-22,5	-81 070	106 259	-131,1
KATE	-97 091 600	-44 887 734	46,2	-45 035 456	147 722	-0,3
VAMMAISPALVELUT						
Toimintatulot	2 847 000	1 105 562	38,8	1 114 782	-9 220	-0,8
Myyntitulot	450 000	109 655	24,4	91 359	18 296	20,0
Maksutuotot	1 637 000	723 056	44,2	689 762	33 294	4,8
Vuokratulot	541 000	251 738	46,5	254 037	-2 298	-0,9
Tuet ja avustukset	136 000	0	0,0	0	0	
Muut toimintatuotot	83 000	21 113	25,4	79 624	-58 511	-73,5
Toimintamenot	-40 450 800	-19 495 852	48,2	-16 627 257	-2 868 594	17,3
Henkilöstökulut	-3 723 700	-1 733 463	46,6	-1 690 219	-43 245	2,6
Palvelujen ostot	-28 933 100	-13 930 531	48,1	-11 038 021	-2 892 509	26,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56 000	-27 496	49,1	-51 124	23 628	-46,2
Avustukset	-6 484 000	-3 173 877	48,9	-3 229 789	55 912	-1,7
Vuokrat	-1 253 000	-630 121	50,3	-612 251	-17 870	2,9
Muut toimintakulut	-1 000	-363	36,3	-5 853	5 489	-93,8
KATE	-37 603 800	-18 390 290	48,9	-15 512 476	-2 877 814	18,6

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU						
TAMMI-KESÄKUU 2021						
	TA2021	TOT 1-6/2021	TOT %	TOT 1-6/2020	MUUTOS € 20/21	MUUTOS % 20/21
LAPSIPERHEPALVELUT						
Toimintatulot	3 297 000	1 845 064	56,0	1 926 034	-80 970	-4,2
Myyntitulot	1 081 000	468 217	43,3	423 699	44 518	10,5
Maksutuotot	954 000	529 712	55,5	504 796	24 916	4,9
Vuokratuotot	0	0	0,0	0	0	
Tuet ja avustukset	1 100 000	738 504	67,1	686 253	52 251	7,6
Muut toimintatuotot	162 000	108 631	0,0	311 287	-202 656	-65,1
Toimintamenot	-31 060 300	-16 929 675	54,5	-14 444 281	-2 485 394	17,2
Henkilöstökulut	-10 440 900	-4 982 504	47,7	-4 888 193	-94 311	1,9
Palvelujen ostot	-18 817 400	-11 116 751	59,1	-8 637 975	-2 478 776	28,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-312 000	-120 817	38,7	-150 370	29 553	-19,7
Avustukset	-3 000	-11 320	377,3	-55 400	44 080	-79,6
Vuokrat	-1 403 000	-669 550	47,7	-677 066	7 516	-1,1
Muut toimintakulut	-84 000	-28 732	34,2	-35 276	6 544	-18,5
KATE	-27 763 300	-15 084 611	54,3	-12 518 247	-2 566 364	20,5
AIKUISSOSIAALITYÖN PALVELUT						
Toimintatulot	1 006 000	401 655	39,9	572 990	-171 335	-29,9
Myyntitulot	960 000	390 080	40,6	440 335	-50 255	-11,4
Maksutuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokratulot	22 000	6 444	29,3	12 296	-5 852	-47,6
Tuet ja avustukset	24 000	0	0,0	0	0	
Muut toimintatuotot	0	5 131	0,0	120 359	-115 228	-95,7
Toimintamenot	-5 963 100	-2 726 300	45,7	-2 771 565	45 265	-1,6
Henkilöstökulut	-2 292 000	-1 044 386	45,6	-1 040 469	-3 917	0,4
Palvelujen ostot	-1 398 100	-617 363	44,2	-454 343	-163 020	35,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 000	-15 093	68,6	-41 060	25 967	-63,2
Avustukset	-1 892 000	-873 884	46,2	-973 791	99 907	-10,3
Vuokrat	-336 000	-173 467	51,6	-183 190	9 723	-5,3
Muut toimintakulut	-23 000	-2 108	9,2	-78 711	76 603	-97,3
KATE	-4 957 100	-2 324 645	46,9	-2 198 575	-126 070	5,7
PERUSTURVAN TUKIPALVELUT						
Toimintatulot	3 000	65	2,2	0	65	0,0
Myyntitulot	0	0	0,0	0	0	0,0
Maksutuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokratulot	0	0	0,0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	3 000	65	2,2	0	65	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
Toimintamenot	-2 315 300	-1 139 740	49,2	-1 091 110	-48 630	4,5
Henkilöstökulut	-2 133 300	-1 082 698	50,8	-1 004 533	-78 165	7,8
Palvelujen ostot	-136 000	-34 340	25,3	-63 182	28 842	-45,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 000	-2 917	97,2	-4 931	2 014	-40,8
Avustukset	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokrat	-41 000	-19 678	48,0	-19 823	145	-0,7
Muut toimintakulut	-2 000	-107	5,4	1 359	-1 466	-107,9
KATE	-2 312 300	-1 139 675	49,3	-1 091 110	-48 565	4,5

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU						
TAMMI-KESÄKUU 2021						
	TA2021	TOT 1-6/2021	TOT %	TOT 1-6/2020	MUUTOS € 20/21	MUUTOS % 20/21
JOHDON TUKIPALVELUT						
Toimintatulot	308 000	79 872	25,9	376 289	-296 417	-78,8
Myyntitulot	160 000	33 716	21,1	69 508	-35 792	-51,5
Maksutuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokratulot	0	0	0,0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	120 000	43 126	35,9	303 503	-260 377	-85,8
Muut toimintatuotot	28 000	3 030	10,8	3 278	-248	-7,6
Toimintamenot	-5 551 100	-5 810 220	104,7	-2 891 880	-2 918 340	100,9
Henkilöstökulut	-3 073 100	-2 165 663	70,5	-1 958 141	-207 522	10,6
Palvelujen ostot	-1 928 000	-2 922 285	151,6	-434 955	-2 487 330	571,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-40 000	-490 394	1 226,0	-254 198	-236 196	92,9
Avustukset	0	0	0,0	0	0	
Vuokrat	-471 000	-217 780	46,2	-228 454	10 674	-4,7
Muut toimintakulut	-39 000	-14 097	36,1	-16 132	2 035	-12,6
KATE	-5 243 100	-5 730 348	109,3	-2 515 590	-3 214 758	127,8

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU						
TAMMI-KESÄKUU 2021						
	TA2021	TOT 1-6/2021	TOT %	TOT 1-6/2020	MUUTOS € 20/21	MUUTOS % 20/21
TERVEYDENHUOLLON PALVELUALUE YHTEENSÄ						
Toimintatulot	11 391 000	6 113 281	53,7	4 728 833	1 384 448	29,3
Myyntitulot	2 098 000	1 900 374	90,6	1 223 417	676 957	55,3
Maksutuotot	8 967 000	4 197 415	46,8	3 501 027	696 388	19,9
Vuokratulot	0	0		0	0	
Tuet ja avustukset	301 000	0	0,0	1 988	-1 988	-100,0
Muut toimintatuotot	25 000	15 492	62,0	2 401	13 091	545,2
Toimintamenot	-276 068 700	-146 919 029	53,2	-133 147 402	-13 771 627	10,3
Henkilöstökulut	-51 066 700	-24 821 477	48,6	-23 613 648	-1 207 829	5,1
Palvelujen ostot	-206 047 000	-112 088 361	54,4	-99 896 168	-12 192 193	12,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 325 000	-5 928 551	57,4	-5 338 390	-590 161	11,1
Avustukset	0	0		-76 622	76 622	-100,0
Vuokrat	-8 332 000	-4 093 699	49,1	-3 983 749	-109 950	2,8
Muut toimintakulut	-298 000	13 058	-4,4	-238 825	251 883	-105,5
KATE	-264 677 700	-140 805 749	53,2	-128 418 569	-12 387 180	9,6
AVOHOIDON PALVELUT						
Toimintatulot	7 979 000	3 497 305	43,8	3 199 125	298 180	9,3
Myyntitulot	1 842 000	777 737	42,2	943 764	-166 027	-17,6
Maksutuotot	5 894 000	2 704 090	45,9	2 252 960	451 130	20,0
Vuokratulot	0	0	0,0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	218 000	0	0,0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	25 000	15 478	61,9	2 401	13 077	0,0
Toimintamenot	-63 717 900	-29 858 269	46,9	-26 872 173	-2 986 096	11,1
Henkilöstökulut	-31 979 900	-15 362 660	48,0	-13 566 773	-1 795 887	13,2
Palvelujen ostot	-17 724 000	-7 454 751	42,1	-6 518 957	-935 794	14,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 650 000	-4 538 169	52,5	-4 137 085	-401 084	9,7
Avustukset	0	0		-76 622	76 622	-100,0
Vuokrat	-5 148 000	-2 507 742	48,7	-2 456 549	-51 193	2,1
Muut toimintakulut	-216 000	5 054	-2,3	-116 187	121 241	-104,3
KATE	-55 738 900	-26 360 964	47,3	-23 673 048	-2 687 916	11,4
SAIRAALAPALVELUT						
Toimintatulot	2 588 000	1 206 680	46,6	1 108 872	97 808	8,8
Myyntitulot	145 000	23 330	16,1	70 530	-47 200	-66,9
Maksutuotot	2 383 000	1 183 336	49,7	1 037 554	145 782	14,1
Vuokratuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	60 000	0	0,0	788	-788	-100,0
Muut toimintatuotot	0	14	0,0	0	14	
Toimintamenot	-24 712 300	-12 300 387	49,8	-12 041 986	-258 400	2,1
Henkilöstökulut	-14 534 300	-7 196 535	49,5	-7 066 990	-129 545	1,8
Palvelujen ostot	-5 736 000	-2 786 525	48,6	-2 721 482	-65 043	2,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 653 000	-942 843	57,0	-887 810	-55 033	6,2
Avustukset	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokrat	-2 725 000	-1 373 961	50,4	-1 329 058	-44 903	3,4
Muut toimintakulut	-64 000	-523	0,8	-36 646	36 123	-98,6
KATE	-22 124 300	-11 093 707	50,1	-10 933 114	-160 593	1,5

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU						
TAMMI-KESÄKUU 2021						
	TA2021	TOT 1-6/2021	TOT %	TOT 1-6/2020	MUUTOS € 20/21	MUUTOS % 20/21
MIELENTERVEYS- JA PÄIHDEPALVELUT						
Toimintatulot	343 000	195 657	57,0	155 412	40 245	25,9
Myyntitulot	1 000	9 669	966,9	33 605	-23 936	-71,2
Maksutuotot	320 000	185 988	58,1	120 607	65 381	54,2
Vuokratulot	0	0	0,0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	22 000	0	0,0	1 200	-1 200	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
Toimintamenot	-7 414 500	-3 769 695	50,8	-4 915 997	1 146 302	-23,3
Henkilöstökulut	-3 229 500	-1 612 777	49,9	-2 355 769	742 992	-31,5
Palvelujen ostot	-3 705 000	-1 954 428	52,8	-2 270 023	315 595	-13,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-21 000	-7 025	33,5	-15 835	8 810	-55,6
Avustukset	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokrat	-442 000	-203 701	46,1	-189 847	-13 854	7,3
Muut toimintakulut	-17 000	8 237	-48,5	-84 523	92 760	-109,7
KATE	-7 071 500	-3 574 038	50,5	-4 760 585	1 186 547	-24,9
TERVEYDENHUOLLON TUKIPALVEUT						
Toimintatulot	111 000	55 349	49,9	54 010	1 339	2,5
Myyntitulot	110 000	55 349	50,3	54 010	1 339	2,5
Maksutuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokratulot	0	0	0,0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	1 000	0	0,0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
Toimintamenot	-1 354 000	-670 135	49,5	-640 945	-29 190	4,6
Henkilöstökulut	-1 323 000	-649 505	49,1	-624 116	-25 389	4,1
Palvelujen ostot	-12 000	-12 686	105,7	-7 783	-4 903	63,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 000	410	-41,0	-698	1 108	-158,8
Avustukset	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokrat	-17 000	-8 295	48,8	-8 295	0	0,0
Muut toimintakulut	-1 000	-60	6,0	-54	-6	0,0
KATE	-1 243 000	-614 786	49,5	-586 935	-27 851	4,7
ERIKOISSAIRAANHOITO						
Toimintatulot	370 000	1 158 290	313,1	211 414	946 876	447,9
Myyntitulot	0	1 034 289	0,0	121 508	912 781	0,0
Maksutuotot	370 000	124 001	33,5	89 906	34 095	37,9
Vuokratulot	0	0	0,0	0	0	0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0,0	0	0	0,0
Muut toimintatuotot	0	0	0,0	0	0	0,0
Toimintamenot	-178 870 000	-100 320 544	56,1	-88 676 301	-11 644 243	13,1
Henkilöstökulut	0	0	0,0	0	0	0,0
Palvelujen ostot	-178 870 000	-99 879 971	55,8	-88 377 923	-11 502 048	13,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-440 923	0,0	-296 962	-143 961	0,0
Avustukset	0	0	0,0	0	0	0,0
Vuokrat	0	0	0,0	0	0	0,0
Muut toimintakulut	0	350	0,0	-1 415	1 765	-124,7
KATE	-178 500 000	-99 162 255	55,6	-88 464 887	-10 697 368	12,1

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU TAMMI-KESÄKUUN 2021						
ISÄNTÄKUNTAPALVELUT Tuusniemen perusterveydenhuolto	TA2021	TOT 1-6/2021	TOT %	TOT 1-6/2020	MUUTOS € 20/21	MUUTOS % 20/21
Toimintatulot	3 175 000	1 693 185	53,3	1 554 769	138 416	8,9
Liikevaihto						
Liiketoiminnan muut tuotot	3 175 000	1 693 185	53,3	1 554 769	138 416	8,9
Toimintamenot	-3 175 000	-1 561 566	49,2	-1 497 406	-64 160	4,3
Materiaalit ja palvelut	-1 162 000	-570 883	49,1	-519 991	-50 892	9,8
Henkilöstökulut	-1 998 000	-989 098	49,5	-966 476	-22 622	2,3
Liiketoiminnan muut kulut	-15 000	-1 585	10,6	-10 939	9 354	-85,5
LIIKKEYLIJÄÄMÄ(-ALIJÄÄMÄ)	0	131 619	0,0	57 363	74 256	129,4

TALOUSARVION TOTEUTUMISVERTAILU TAMMI-KESÄKUUN 2021						
	TA2021	TOT 1-6/2021	TOT %	TOT 1-6/2020	MUUTOS € 20/21	MUUTOS % 20/21
PERUSTURVA JA TERVEYDENHUOLTO YHTEENSÄ						
Toimintatuotot	40 594 000	19 946 982	49,1	18 188 370	1 758 612	9,7
Toimintakulut	-480 242 900	-248 310 033	51,7	-225 478 393	-22 831 640	10,1
Toimintakate	-439 648 900	-228 363 051	51,9	-207 290 023	-21 073 029	10,2
PERUSTURVA						
Toimintatuotot	29 203 000	13 833 701	47,4	13 459 537	374 164	2,8
Toimintakulut	-204 174 200	-101 391 004	49,7	-92 330 991	-9 060 012	9,8
Toimintakate	-174 971 200	-87 557 302	50,0	-78 871 454	-8 685 849	11,0
TERVEYDENHUOLTO						
Toimintatuotot	11 391 000	6 113 281	53,7	4 728 833	1 384 448	29,3
Toimintakulut	-276 068 700	-146 919 029	53,2	-133 147 402	-13 771 627	10,3
Toimintakate	-264 677 700	-140 805 749	53,2	-128 418 569	-12 387 180	9,6
ISÄNTÄKUNTAPALVELUT						
Toimintatuotot	3 175 000	1 693 185	53,3	1 554 769	138 416	8,9
Toimintakulut	-3 175 000	-1 561 566	49,2	-1 497 406	-64 160	4,3
Liikelylijäämä /(-alijäämä)	0	131 619	0,0	57 363	74 256	129,4

Testamentit ja perinnöt tammi-kesäkuu 2021

TESTAMENTIT	Kohde	Pääoma 1.1.2020	Käytetty 30.6.2021	Jäljellä 30.6.2021	Käyttötarkoitus Käytös suunnitelman mukaan
Laina Kekäläisen perintö 2281	Riistaveden vanhustyön hyväksi	19 378	850	18 528	Riistaveden ikäihmisten ja hoivan palvelualueen asiakkaiden hyväksi.
Lahjoitus Riistaveden kotihoitoon 2277	Riistaveden päivätoimintaan	17 352	0	17 352	Riistaveden vanhusten päivätoimintaan.
Niiralan Palvelukotiyhdistys 2243	Vanhusten palveluasumiseen	219 524	16 636	202 888	Vanhusten palveluasumiseen.
Juankosken kaupungin rahastot 2253	Juankosken vanhusten hyväksi	790	0	790	Juankosken vanhusten hyväksi.
Vanhusten virkistystoiminta 2276	Henkilöstön ja vanhusten kuntoutukseen ja virkistykseen	452	0	452	Juankosken vanhusten hyväksi. Kotihoiton henkilöstön hyväksi.
VALTIOKONTTORIN KAUTTA HAETUT PERINNÖT	Kohde	Pääoma 1.1.2020	Käytetty 30.6.2021	Jäljellä 30.6.2021	Käyttötarkoitus
Eino Lyytisen perintö patakoodi 6054	Vanhustenhuollon palvelut	41 948	4 098	37 850	Niisiän ikäihmisten ja kotihoiton asumis- yksiköiden ja päivätoiminnan hyväksi
Einar Väänänen perintö patakoodi 6055	Vanhustenhuollon kehittäminen	90 477	19 000	71 477	Vanhustenhuollon kehittämiseen ja ikäihmisten asumisen suunnittelun koordinaattori kaupunkiympäristön palvelualueen käyttöön 130.000 € (Itk:n päätös 20.6.2017)
Aino Vartiainen perintö patakoodi 6052	Vanhusten ja vammaisten kotona selviytymisen palveluihin	2 822 940	0 0	2 822 940	Järjestöjen tukemiseksi virkistys- ja juhlapahtumiin kotihoitossa ja asumisyksiköissä asuvien vanhusten hyväksi.
Matti Pirisen perintö patakoodi 6051	vanhusten ja vammaisten palveluihin	3 875 3 344	0 0	3 875 3 344	Hankinnat vanhusten ja vammaisten hyväksi käyttötarkoituksen mukaan.
Riitta Korhosen perintö patakoodi 6057	Vanhusten ja vammaisten virkistystoimintaan Juankoskella	8 342 2 457	0 0	8 342 2 457	Vanhusten ja vammaisten virkistystoimintaan ja ilmakonserttien järjestämiseen Juantehtaan Soittajat ry/Juankosken Vanhustentuki ry
Seppo Juhani Ryhäsen perintö 6212/6062 Lastensuojelun perhetyö	Eriarvoistumiskehityksen pysäyttämiseen sosiaalisin ja kulttuurisin keinoin	945		945	Lastensuojelun perhetyöhön
Julia Tirrosen perintö patakoodi 6059		1 163	0	1 163	Nuorten Startti-paja
T.Laitinen / J.Tirronen / T. Björn / K.Mäkelä	Nuorten hyvinvoinnin integroidun toimintamallin kehittämiseen	66 568	26 995	39 573	Lastensuojelun avohuollon kehittäminen/ systeminen malli
Liisa Ovaskaisen perintö patakoodi 6061		39 955	0	39 955	Perhesosiaalityön asiakaslasten harrastustoimintaan

Yhteensä 520 330 67 579 452 750

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

Sisäisen valvonnan seuranta ja arviointi tammi-kesäkuu 2021

Perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueilla merkittävimmät riskienhallintakohteet ovat seuraavissa ilmiöissä:

- lisääntyneet ja yhä lisääntyvät sekä edelleen monimuotoisemmiksi tulevat palvelutarpeet
- uudistettujen ja uudistuksen alla olevien työmuotojen soveltuvuus ja kustannusvaikuttavuus
- vastuualueen ulkoiset integraatorajapinnat liittyen yhteisten asiakkuuksien palvelutarpeisiin
- vastuualueen sisäisen palvelu- ja asiakasohjauksen tehokkuus
- odotus- ja jonotilanteet sekä hoitotakuun toteutuminen
- lakisidonnaisuuksiin liittyvät uudistukset
- oman tuotantorakenteen ja ostopalvelutoiminnan kustannusvaikuttavuuden, toimintavarmuuden, kohdentuvuuden sekä riittävyyden arviointi ja vertailu

Lisäksi perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueilla on erityinen riski kohonnut ammattihenkilöiden rekrytoinneissa erityisesti tilapäisen työvoiman osalta. Kaupungilla on useita riskienhallintaan liittyviä toimenpiteitä käynnissä ammattihenkilöiden saatavuuden parantamiseksi.

Riskejä on kuvattu alla tarkemmin asiakkuusjohtajittain jaoteltuna.

Ikäihmisten palvelut

Talouteen ja toimintaan sekä strategian toteutumiseen liittyviä merkittävimpiä riskejä tulevat aiheuttamaan ikääntymiskehitykseen liittyvä palvelutarpeen kasvu, 1.7.2021 voimaan tuleva toimintatuottoihin alentavasti vaikuttava asiakasmaksulaki, hoitovuorokauden hintaa nostava hoitajamitoituksen lakisidonnaisuus sekä työvoiman saatavuuteen liittyvät ongelmat. Lain minimirajan on ylittänyt odotusaika palvelutarpeen arviointiin sekä asumispalveluun, mikä johtaa sairaalajaksojen epätarkoituksenmukaiseen pitenemiseen.

Ikääntymiskehityksen myötä tulevaan palvelutarpeen kasvuun ja siihen liittyvien ilmiöiden haltuunottoon on varauduttu erilaisin suunnitelmin. Työvoimavajeen ratkaisun suhteen on ilmeistä, että kaupunkitasoisetkaan ratkaisut eivät riitä, vaan tarvitaan kansallisia uusia linjauksia. Riskien minimoimiseksi palveluohjauksen, kotihoidon, asumisen ja sairaalahoidon keskinäisiä palvelu- ja asiakasohjausprosesseja sekä kotihoidon työmuotoja kehitetään edelleen. Kehittämistoimenpiteitä kohdistetaan myös kuntoutuksen edistämiseen, jotta avohoitopainotteisuuden toteutumiseen kohdistuvia riskejä voidaan tältä osin vähentää. Tavoite 5 % ympärivuorokautisen hoivan peittävydestä suhteessa yli 75-vuotiaiden määrään on kunnianhimoinen, koska toteuma on tällä hetkellä 7 %. Ympäri- ja vuorokautisen hoivan peittävydelle asetettavaa tavoitetta sekä asumispalveluiden tarvetta tulisikin arvioida riskilähtöisesti uudelleen. Palvelutuottajakentän kapenemiseen liittyviä riskejä pyritään minimoimaan dynaamisella hankintaprosessimenettelyllä. Harjulan sairaalan kuntoarvioon liittyvät riskit on tunnistettu ja sairaalan hankesuunnittelu on käynnistynyt. Merkittäväksi luonnehdittu riski liittyy myös toiminnan ja talouden analysointiin, koska saatavilla oleva data ei ole riittävän jäseneltyä sen jatkoyöstämiseen. Myös talousjärjestelmän keskeneräiseen käyttöönottoon liittyvänä ongelmana on ollut hankaluus seurata talouden kehittymistä.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut, aikuissosiaalityö ja vammaispalvelut

Merkittävimmät taloudelliset, toiminnalliset ja strategiset riskit voidaan perusturvan lasten, nuorten ja perheiden palveluissa jakaa vastuualueen sisäisiin riskeihin sekä vastuualueen ja sen ulkoisilla integraatorajapinnoilla oleviin palvelualueiden välisen yhteistoiminnan yhteisiin riskeihin, kuten esimerkiksi avohuollon tukitoimenpiteiden ja varhaiskasvatuksen integraatiopinnalla oleviin riskeihin. Molemmat riskityypit kohdistuvat nivelkohtien tunnistamiseen prosesseissa. Nivelkohdilla tarkoitetaan kriittistä ja oikea-aikaista ajankohtaa tarkastella joko lapsen palvelutarvetta uudelleen tai tunnistaa lapsen kokonaisvaltainen palvelutarve. Sijais- ja huollon huomattavaan kustannuskasvuun liittyvä riski (mm. ostopalveluiden hinnankorotukset) on tunnistettu ja riskin pienentämiseksi mm. perhetyön työmuotoja ja ennaltaehkäiseviä palveluja kehitetään edelleen resurssien puitteissa vastuualueen sisällä. Lastensuojelukustannusten pienentämiseksi Kuopio 2025 tavoitteiden mukaisesti tarvitaan kuitenkin palvelualue- ja -rajat ylittävän peruspalvelupainotteisten prosessien vahvistamista perhekeskustoimintamallin mukaisesti, joka on vasta alkamassa. Myös sisäistä kustannuslaskentaa on

Kuopion kaupunki

Perusturva ja terveydenhuolto

30.6.2021

kehitetty ja kehitetään edelleen vastuualueen sisällä kustannusriskien tunnistamiseksi, liittyen esimerkiksi oman tuotannon ja ostopalvelujen vertailuun tai palvelupakettien kustannusvaikuttavuuden arviointiin.

Aikuissosiaalityön yksikköön kohdistuu budjetin riittävyyteen kohdistuva riski vastata sosiaalisen kuntoutuksen kysyntään ja vastaavasti työllisyyspalveluiden tuottaman kuntouttavan työtoiminnan kykyyn ohjata asiakkaita ensisijaisesti em. kevyempien palveluiden piiriin. Budjettiriskin toteutuessa, syrjäytymisen riski kasvaa, mikäli määrärahaa ei pystytä kohdentamaan. Sosiaalisen kuntoutuksen tarvetta seurataan intensiivisesti kuukausittain. Aikuissosiaalityöllä on useita riskienhallinnan valvontakohteita yhdessä sen ulkoisten integraatorajapintojen kanssa; mm. integraatorajapinta aikuissosiaalityöllä on mielenterveys- ja päihdepalveluihin sekä työllisyyspalveluihin.

Vammaispalveluihin kohdistuvia merkittäviä riskejä ovat riittämättömät asumispalvelupaikat akuutteihin tarpeisiin vastaamiseksi kaikissa asiakas- ja ikäryhmissä. Riskinä on myös ostopalvelutoimijoiden toimintavarmuus. Kunta on viime kädessä lakisääteisessä järjestämistä vastuussa palveluista. Asumispalveluiden painopiste on pääosin kokonaan ostopalveluissa, joka aiheuttaa osaltaan kustannusten kasvuriskiä. Asumispalvelujen kustannusten nousuriskiä pyritään minimoimaan dynaamisella hankintaprosessimenettelyllä. Omaishoidon tuen palvelutarpeen ennustettavuuteen liittyy myös budjettiriskiä. Kustannusriskejä ennakoitaan sisäisen kustannuslaskennan avulla. Laskennan kehittämisen painopisteinä ovat vuonna 2021 erityisesti palvelutarpeen kasvuun liittyvien kustannusriskien laskenta sekä vaihtoehtoisten palveluntuottamismallien laskenta.

Terveyspalvelut

Vallitsevan koronavirusepidemian hoito on edellyttänyt henkilöstön siirtoja eri palveluprosesseista epidemian torjuntaan liittyviin tehtäviin. Seurauksena on ollut henkilöstövaje normaaliolojen palvelutuotannossa. Epidemiatilanne on aiheuttanut myös patoutunutta palvelujen kysyntää ja ns. hoitovelan hoitaminen voi viedä jopa vuosia etenkin suun terveydenhuollossa. Lisääntyneeseen palvelujen kysyntään ja siihen vastaamiseen liittyy toiminnallisia ja taloudellisia riskejä, koska osaavaa työvoimaa ei ole saatavilla niin vastaanottopalveluihin, terveydenhoitoon, suun terveydenhuoltoon kuin mielenterveyspalveluihinkaan. Tämä voi aiheuttaa myös asiakkaiden epätarkoituksenmukaista hoitoon ohjautumisen riskiä sekä hoitoon liittyvien kustannusten kasvuriskiä koko avainprosessissa. Erikoissairaanhoidon kustannuskasvuun liittyvää riskiä pyritään vastaavasti arvioimaan erilaisten yhteistyöryhmien avulla. Suun terveydenhuollon siirtyminen maksukaton piiriin tulee lisäämään palvelujen kysyntää julkisella sektorilla. Hoitotakuulainsäädäntöön kohdistuvia tuotantopoikkeamia avainprosessissa ja niihin liittyviä riskejä seurataan yhdessä valvontaviranomaisen kanssa.